

KURIER WILEŃSKI

CZWARTEK
13
LISTOPADA
2003 r.

DZIENNIK POLSKI NA LITWIE. UKAZUJE SIĘ OD 1 LIPCA 1953 ROKU

Nr 219 (14766)

Cena 1 Lt (w tym 5% PVM)

Komisja sejmowa odrzuciła protest nacjonalistów

Piłsudski będzie w Pikieliszkach

Sejmowy Komitet Praw Człowieka konstatawał, że Rada rejonu wileńskiego, nadając nazwę jednej z wiejskich uliczek w podwileńskich Pikieliszkach im. Józefa Piłsudskiego, nie naruszyła prawa.

„Nie możemy negocjować decyzji Rady samorządu, to może uczynić jedynie sąd” — powiedział „Kurierowi” przewodniczący sejmowej komisji poseł Gediminas Dalinkevičius.

„Komisja natomiast konstatawała, że Rada, podejmując decyzję o nazewnictwie ulicy, nie naruszyła prawa” — wyjaśnił poseł. Komisja wczoraj była zmuszona rozpatrywać kwestię nadania ulicy imienia Marszałka z powodu hałasu, jaki wszczęły litewskie organizacje nacjonalistyczne. Do Sejmu nadszedł list antypolskich organizacji pozarządowych zatytułowany „O nieprawnych działaniach Rady rejonu wileńskiego, ubliżających godności państwa”. Inicjatorem tego pisma była „Vilnija” (za podpisem jej prezesa Kazimierasa Garšvy), organizacja, która — abstrahując do swoich założeń statutowych — zajmuje się praktycznie przede wszystkim przeciwdziałaniem zachowaniom polskości na Wileńszczyźnie. Aczkolwiek — nawet wizualnie — list wyglądał na dzieło zbiorowe. Do już wydrukowanego

„Komisja konstatawała, że Rada, podejmując decyzję o nazewnictwie ulicy, nie naruszyła prawa” — powiedział Gediminas Dalinkevičius
Kolaz: Lucja Stankevičiūtė

i podpisanego od ręki tekstu dopisywano kolejne uwagi. W wyniku treści pisma utraciła związek z logiką, skoro nawet można w nim było znaleźć takie perełki, jak np. „... Anicet Brodawski, którego wypuszczono za działalność antypaństwową...”. Pismo organizacji pozarządowych skierował do komisji sejmowej tymczasowo pełniący obowiązki kanclerz Sejmu Arvydas Kregždė. Komisja jednak nie miała wątpliwości, że Rada rejonu wileńskiego, nadając imię Marszałka pikieliskiej uliczce, działała w ramach prawa. Czy ta konstatacja zachęci

jednak radnych, a przede wszystkim mieszkańców Wileńszczyzny, do uczczenia pamięci bohaterów narodowych, nazywając ich imionami nie tylko wyboiste wiejskie drogi, ale też główne ulice większych miejscowości?

Stanisław Tarasiewicz

Najstarsza mieszkanka Awieżeń obchodzi 100 lat

Otoczona miłością i opieką

Zebrana wczoraj w pełnym składzie rodzina Marii Żukowskiej z Awieżeń nie mogła życzyć szacownej Jubilatce tradycyjnych stu lat, z tej najprostszej przyczyny, że nie byłyby to życzenia na przyszłość, a skonstatowanie realności, albowiem tyle lat pani Maria już obchodzi.

Okazja to niecodzienna, nie tylko dla najbliższych, ale też dla całych Awieżeń, nic więc dziwnego, że pytani o adres Żukowskich sąsiedzi bardzo chętnie podpowiadali jak jechać do sędziwej mieszkanki, która w tym dniu doczekała wielu gości.

Nie tylko dzieci, wnuków, prawnuków, ale też sąsiadów, znajomych, no i, oczywiście, przedstawicieli gminy na czele ze starostą Michałem Bortkiewiczem, który m. in. „Kurierowi” powiedział: „Jest to dla naszej gminy wyjątkowa okazja, gdyż obecnie więcej stulatków nie mamy. O ile sobie przypominam, ostatnio tylko jeden mieszkaniec w naszej okolicy — pan Timofiejew dożył 102 lat.

Zresztą zawsze cieszy, kiedy się widzi ludzi w wieku podeszłym zadbanych, otoczonych opieką i miłością”. Właśnie i na dalsze lata tej miłości bliskich, kochających ludzi życzył starosta pani Marii.

To, że Babcia (bo tak mówią do niej dzieci, wnuki i prawnuki) jest dopatrzona i kochana, widać od razu. Właśnie ta okazja — 100 lat — zebrała znów wszystkich pod rodzinną strzechę, z której dawno dzieci rozleciały się w różne strony. Pani Maria mieszka z rodziną syna Jana. Córki Zofia oraz Jadwiga o mamie nie zapominają i jak tylko mają wolną chwilę zawsze dom rodzinny odwiedzają, pomagają.

Z trzech synów — Ignacego, Józefa, Jana — pozostał tylko jeden. Babcia doczekała się także 5 wnuków, 8 prawnuków, którzy szykowali się, jak tylko mogli, do jubileuszu — przygotowywali plakaty, życzenia, kwiaty.

Babcia wczoraj wyglądała trochę na zagubioną, no bo tylu gości najechało, tyle życzeń.

(Dokończenie na str. 3)

Nowe fakty w sprawie skandalu w Urzędzie Prezydenta

Prezydent żegna doradców

Prezydent Rolandas Paksas poprosił najważniejszych swych doradców o odejście. Wczoraj Paksas rozpoczął zapowiedzianą w ubiegłym poniedziałek restrukturyzację ekipy swych doradców.

Na jego prośbę rezygnację z pracy w Urzędzie Prezydenta złożyli szef grupy doradców ds. polityki gospodarczej i socjalnej Jonas Ragauskas, sekretarz prasowy Paksasa Rosvaldas Gorbačiovas. Już dzisiaj odejść z Urzędu prezydenta mają doradca Paksasa ds. polityki wewnętrznej Dalia Kutraite-Gedraitienė, odpowiedzialna za kwestie prawne Ona Buišienė i doradca prezydenta ds. polityki bezpieczeństwa narodowego Remigijus Ačas — osoba najbardziej skandaliczna, bo podejrzana o związki z rosyjską mafią.

— Prezydent powiedział, że chce rozpocząć reorganizację. Kierownicy wszystkich grup doradczych piszą podania o zwolnienie, aby tym samym dać prezydentowi „wolną rękę” do podjęcia decyzji — powiedział po spotkaniu doradców

z prezydentem Gorbačiovas.

Także wczoraj Paksas zaprosił na spotkanie cały Gabinet Ministrów. Rząd był nieco zaskoczony tym zaproszeniem — na spotkanie stało się 10 z 14 ministrów. „Nie wiem co będzie tematem spotkania — chyba „luźna rozmowa” — powiedział telewizji LNK szef rządu Algirdas Brazauskas. Dodał też: „Jeśli być szczerym, to doradcy bardzo zaszkadzili prezydentowi”. Ze źródeł wiarygodnych dowiedzieliśmy się, że Paksas zabiegał na spotkaniu o poparcie rządu.

Plan destabilizacji

Komisja parlamentarna, badająca skandal, który wstrząsnął Urzędem Prezydenta, za pozwoleniem prokuratury wczoraj opublikowała trzy dokumenty, w tym — domniemany plan destabilizacji sytuacji politycznej w kraju i kompromitacji premiera. Ten plan już opublikowały media i skomentował go przewodniczący Sejmu Artūras Paulauskas.

(Dokończenie na str. 2)

„Kurier Wileński”
można nabyć
w sklepach

MINIMA
MEDIA

MA IMA
SAULUTĖ

W NUMERZE

Świat — 4

Śmierć Włochów

Co najmniej 20 osób zginęło we wczorajszym zamachu samobójczym na kwatery włoskich karabinierów w Nasirii, na południu Iraku. Wśród ofiar jest dwunastu Włochów i ośmiu Irakijczyków. Rannych zostało co najmniej 12 osób.

Praworządność — 5

Pomysłowa
przemysłniczka

Pogranicznikom, strzegącym granicy państwowej z Rosją podpadła mieszkanka obwodu kaliningradzkiego, która przewoziła papierosy w oponach samochodowych.

Szkolnictwo — 6-

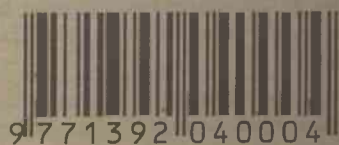
Na podium — laureaci — 7

W Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Wilnie odbyły się eliminacje centralne konkursu recytatorskiego „KRESY-2003”, poświęconego w tym roku K. I. Gałczyńskiemu.

Sentencja

Czy słowo bez pokrycia
jest nagą prawdą?
ROMAN GORZELSKI

Kalejdoskop aktualności

Prezydent nie mianuje adwokata sędzią

Prezydent Rolandas Paksas postanowił nie mianować adwokata Grigorija Leonowa sędzią, podejrzewając, że mógł on obiegać wpływami na decyzje sędziów w sprawie podejrzanego o handel narkotykami Enrikasa Daktarasa.

Przewodniczący Sądu Najwyższego Vytautas Greičius wczoraj powiedział dziennikarzom o potencjalnej presji na sędziów w tej sprawie, jeszcze w sierpniu informując prezydenta, który podpisuje dekrety o mianowaniu sędziów.

Litwa zaproponowała Łotwie wynagrodzenie

Litwa zaproponowała Łotwie 1,5 mln USD wynagrodzenia za pomoc dyplomatyczną, której Łotysze udzielili ambasadzie litewskiej w Waszyngtonie w latach sowieckiej okupacji.

Jak poinformował sekretarz Ministerstwa Spraw Zagranicznych Darius Jurgelevičius, przedstawiony Łotwie projekt niedawno zaaprobował rząd Litwy. Jak informuje sekretarz stanu MSZ Łotwy Maris Riekstins, propozycję Litwy oceniają prawnicy i specjaliści MSZ. W latach 1981-1991 ambasada litewska w Waszyngtonie rokrocznie otrzymywała od ambasady łotewskiej mniej więcej po 145 tys. USD. Powstały dług Łotysze szacują mniej więcej na 1,5 mln USD (4,5 mln Lt według obecnego kursu). Za pieniądze Łotwy ambasada litewska w Waszyngtonie była utrzymywana w latach 1981-1991.

Pożyczka również w drodze wymiany

Od tej chwili pożyczkę państwową będą mogli otrzymać udający się za granicę studenci również w drodze programów wymiany.

Było to przewidziane na wczorajszym posiedzeniu rządu, po sprecyzowaniu trybu udzielania, administrowania i zwrotu pożyczek państwowych dla studentów wyższych uczelni. Jak głosi komunikat służby prasowej rządu, pożyczek studentom udziela i administruje je Państwowy Fundusz Nauki i Studiów Litwy. W tym roku na pożyczki dla studentów przeznaczono blisko 18 mln Lt. Po uwzględnieniu życzeń studentów, udoskonalono tryb udzielania pożyczek — od tej chwili fundusz, pod warunkiem posiadania dostatecznych środków, będzie mógł od razu wypłacić całą sumę przeznaczoną dla studenta pożyczki. Postanowiono stosować 5-procentowe odsetki, pozostawiając rządowi prawo ich zmniejszenia.

Od stycznia droższą papierosy i paliwo

Od 1 stycznia przyszłego roku na Litwie mają podrożeć papierosy, benzyna do silników, gazolina i nafta oraz ich zamienniki i dodatki.

Sejm, wykonując zobowiązania wobec Unii Europejskiej przyjął zmianę ustawy o akcyzie, która zwiększa taryfy tego podatku.

Po zwiększeniu taryfy akcyzy na benzynę, średnia cena detaliczna litra benzyny wzrośnie o około 0,06 Lt, czyli o 2,6 proc. Po zwiększeniu taryfy akcyzy na dyzelinę, przeciętna cena detaliczna litra dyzeleny wzrośnie o 0,14 Lt, czyli o 6,9 proc. Cena detaliczna paczki 20 papierosów zależnie od gatunku wzrośnie o 0,24-0,35 Lt.

202 tys. umów ze spółkami emerytalnymi

Dotychczas "Sodra" zarejestrowała przeszło 202 tys. umów między osobami, które postanowiły uczestniczyć w systemie gromadzenia emerytur a spółkami emerytalnymi. Te umowy "Sodra" rejestruje od 16 września.

Jak głosi komunikat "Sodry", wśród wszystkich zgłoszonych do rejestracji umów, za nieprawidłowe uznano przeszło 19,5 tys. Około 10,2 tys. z nich odrzucono z powodu nieprawidłowego wpisania personaliów — chodzi o imię, nazwisko bądź numer legitymacji ubezpieczeń społecznych. Inną przyczyną, z powodu której "Sodra" nie rejestruje umów, jest to, że osoba, która postanowiła uczestniczyć w systemie gromadzenia emerytury, nie jest ubezpieczona w ramach państwowych ubezpieczeń społecznych. Z tej przyczyny odrzucono około 8 tys. umów. (ELTA, BNS)

Wileńskie „Opieki” — hołd Matce i Opiekunce

Oktawa Miłosierdzia Matki Bożej

Wczoraj z okazji tygodnia Matki Bożej Ostrobramskiej w godzinach rannych w kościele pw. św. Teresy odbyło się nabożeństwo w intencji wszystkich kapłanów i duszpasterzy. Mszę św. celebrował Jego Eminencja kardynał Audrys Juozas Bačkis. Wieczorem natomiast w kaplicy odbyła się godzina mariańska oraz odprawiono Mszę św. w intencji wojska litewskiego.

Bieżący tydzień jest poświęcony Matce Bożej Ostrobramskiej. Poczynając od minionej soboty, lud wierny całymi dniami oblega kaplicę Matki Bożej Ostrobramskiej oraz przyległy kościół. Każdy dzień jest poświęcony innej intencji. Wierni modlą się, między innymi, za młodzież, księży, zakonników, ludzi kultury, medyków, osoby wykonujące inne zawody, a także ludzi starszych i chorych. Tym ostatnim niektóre parafie zorganizowały nawet transport. Praktycznie nikt nie został zapomniany. W przerwach między nabożeństwami codziennie odbywają się dyskusje i konferencje na poszczególne tematy życia religijnego.

Warto podkreślić, że z każdym rokiem w nabożeństwach tych coraz więcej uczestniczy młodzież szkolnej, studentów i inteligencji. Wszak ta nasza Ostrobramska jest

Matka, która wszystkich rozumie
Fot. Marian Paluszkiewicz

Matką wszystkich: młodych i starych, ludzi prostych i naukowców.

I właśnie dlatego lud wierny nazywa ją tylu epitetami: Orędowniczką, Poczyszczycielką strapiionych, Ucieczką grzeszników, Panią spokojnego dnia. Właśnie Matce Bożej jest poświęconych najwięcej pieśni religijnych. Z maryjną pieśnią na ustach „Bogurodzica Dziewica” nasi przodkowie przed wieki wychodzili na bitwę pod Grunwaldem.

Roli Matki Bożej w życiu ludzkości nie da się przecenić. Wszak

to Ona zrodziła nam Zbawiciela świata i przez całe wieki za nami oręduje przed tronem Swego Syna. Dziwne, ale nic się w tej materii przez wieki nie zmieniło. Ciągłe przed oblicze największej Matki Miłosierdzia ściągają tłumy i wszyscy razem oraz każdy z osobna mamy coś Jej do powiedzenia. Ktoś przybywa z ogromną, bardzo osobistą prośbą, ktoś za coś dziękuje, a jeszcze ktoś po prostu przybył żeby oddać się w opiekę tej największej z Matek Miłosierdzia i zawierzyć Jej wszystkie swoje sprawy dnia codziennego.

Dla wilnian opieki Matki Bożej są szczególnym przeżyciem i praktycznie chyba nie znajdzie się człowieka, który by chociaż raz w tych dniach nie był w Ostrej Bramie, by oddać hołd Tej co z góry strzeże naszego grodu.

W najbliższą niedzielę będzie oficjalne zakończenie opiek Matki Bożej. Mamy dosłownie kilka dni i można jeszcze wziąć udział w nabożeństwach odpustowych, skorzystać z sakramentów świętych, wysłuchać kazań maryjnych.

Chętnym wzięcia udziału w opiekach przypominamy, że w ciągu wszystkich tych dni nabożeństw w języku polskim odbywają się: o 6.30 (w kaplicy), następnie w kościele o 9.00, 13.00 oraz 17.00.

Julitta Tryk

Nowe fakty w sprawie skandalu w Urzędzie Prezydenta

Prezydent żegna doradców

(Dokończenie ze str. 1)

Sądzi on, że u szefa spółki "Avia Baltika" Jurija Borisowa znaleziony projekt "Striekoza" ("Ważka") może być planem przygotowanym przez specjalistów rosyjskiej kompanii "Almax", jak założona przez prezydenta Rolandasa Paksasa Partia Liberalnych Demokratów ma odnieść zwycięstwo w wyborach do Sejmu w roku przyszłym.

Prezydent Paksas nazwał projekt "absurdalnym" oraz porównał go do "planu zajęcia Marsa".

Premier Algirdas Brazauskas za pośrednictwem swej rzeczniczki prasowej oświadczył, że nie będzie komentował planu, zanim nie zostanie potwierdzona jego autentyczność i nie oceni go parlamentarna komisja ds. badania potencjalnych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego.

Opublikowane przez komisję dokumenty zostały znalezione podczas rewizji w domu najhijonniejszego sponsora kampanii wyborczej Paksasa przedsiębiorcy Jurija Borisowa. Prokuratura podejrzewa go o pogroźki pod adresem przywódcy państwa.

Oprócz opublikowanego w mediach wspomnianego projektu destabilizacji sytuacji politycznej, komisja parlamentarna podała do wiadomości dodatek do projektu oraz dokument o nazwie "Analiza sytuacji oraz możliwe negatywne scenariusze jej rozwoju".

W tym dokumencie rozważa

się zaskarżenie ówczesnego jeszcze posła Paksasa w związku z falsyfikacją sprawozdania finansowego z kampanii wyborczej.

Partia jest zaniepokojona

Rządząca Partia Socjaldemokratyczna (LPSD), bezpośrednio oskarżając przewodniczącego Sejmu Artūrasa Paulauskasa, oświadczyła wczoraj, że "nie można tolerować" faktu, iż dokument związany ze skandalem wokół Urzędu Prezydenta odtajniła nie specjalna komisja sejmowa, lecz nieupoważnione do tego osoby.

"Litewska Partia Socjaldemokratyczna jest zaniepokojona opublikowaniem informacji o planach skompromitowania rządzącej większości oraz destabilizacji sytuacji politycznej na Litwie. Jeszcze za wcześnie na dokładną ocenę tej informacji, toteż należy się powstrzymać przed niewyważonymi komentarzami" — powiedziane jest w oświadczeniu centrum informacyjnego LPSD, podpisanym przez jednego z liderów partii Vytenisa Andriukaitisa.

Jak głosi oświadczenie, "dokładna ocena powyższej informacji jest zadaniem specjalnej sejmowej komisji śledczej".

Jeśli się okaże, że jest to dezinformacja, cała odpowiedzialność za nią spadnie na jej krzewicieli. Jeśli się potwierdzi prawdziwość informacji, socjaldemokraci opowiedzą się za najsurowszymi środkami, wypływającymi z Konstytu-

cji Litwy i ustaw" — sugerują socjaldemokraci.

"W dowolnym przypadku nie można tolerować faktu, że informację ujawniła nie specjalna komisja sejmowa, lecz nieupoważnione do tego osoby" — stwierdza się w oświadczeniu.

Przewodniczący Sejmu, lider rządzącego Nowego Związku (socjalliberalów) Paulauskas we wtorek podał do wiadomości dziennikarzy poszczególne punkty dokumentu przekazanego tymczasowej sejmowej komisji śledczej przez służby specjalne.

Nie będzie publikacji

Nie będzie publikacji posiadanej przez Departament Bezpieczeństwa Państwowego tajnie nagranej rozmowy telefonicznej prezydenta z szefem spółki "Restako" liberalnym demokratą Algirdasem Drakšasem — oświadczył dziennikarzom po wczorajszym spotkaniu z przewodniczącym Sejmu oraz kierownictwem Prokuratury Generalnej przewodniczący tymczasowej komisji śledczej ds. potencjalnych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego Aloyzas Sakalas.

"Rozmowa prezydenta z Drakšasem jest utajniona i nie możemy jej komentować. Nie, nie zostanie odtajniona" — powiedział dziennikarzom Sakalas, zapytany o możliwość ujawnienia rozmowy.

P. K., BNS

Parafowano umowę prywatyzacyjną „Alita”

Spółka alkoholowa — własnością kierownictwa

Komisja ds. przetargów publicznych parafowała umowę o kupnie-sprzedaży 83,77 proc. spółki „Alita” z konsorcjum kierowniczym tej spółki.

Jak poinformowała Jolanta Varpnickaitė-Mažylienė, kierownik wydziału badania rynku w Funduszu Majątkowym, jutro projekt umowy zostanie przedstawiony w komisji prywatyzacyjnej.

Do konsorcjum kierowników „Alita” należy dyrektor generalny spółki Vytautas Junevičius, dyrektor ds. badania rynku Dariusz

Veželis, dyrektor finansowy i administracji Vilmantas Pečiūra oraz dyrektor ds. produkcji Arvydas Jonas Stankevičius. Według nieoficjalnych danych konsorcjum składający się z osób fizycznych za 83,77 proc. pakiet akcji „Alita” zaproponowało 57 mln litów (0,93 lita za jedną akcję o wartości nominalnej 1 lita). Następnie cena została zwiększona.

Cena wywoławcza pakietu akcji „Alita” jest 50 mln Lt (0,82 lita za jedną akcję). Na początku tygodnia notowane na liście bieżącej Naro-

dowej Giełdy Papierów Wartościowych akcje „Alita” kosztowały 0,99 lita, wartość rynkowa spółki osiągnęła 72,36 mln litów.

Konsorcjum kierowników spółki alkoholowej „Alita” w celu nabycia akcji zamierza uzyskać mniej więcej 50 mln Lt pożyczki z litewskiego banku komercyjnego „Hansabankas”. Pożyczkę zaciągnąć zamierza się również z banku szwajcarskiego.

Początkowo zwycięstwo w przetargu prywatyzacyjnym „Alita” przyznano kierownikowi i właści-

cielowi grupy przedsiębiorstw z Włoch Luigiterzo Bosca. Jednakże po tym, gdy Bosca w ustalonym czasie nie stawiał się do parafowania umowy o kupnie-sprzedaży akcji, został on wydalony z przetargu.

Według danych nieoficjalnych, Bosca za 83,77 proc. akcji litewskiej spółki alkoholowej z początku proponował cenę 90 mln litów, jednak później przedsiębiorca z Włoch w negocjacjach z Funduszem Majątkowym zaproponował wpłacenie 50 mln litów. Drugą część należności proponował zapłacić później.

„Alita” w ciągu trzech kwartałów br. zarobiła 5,437 mln Lt nieaudytowanego zysku netto — 23,4 proc. więcej niż w tym samym okresie roku ubiegłego. Obroty spółki wyrosły o 4,3 proc. — z 63,975 mln do 66,741 mln litów.

W tym roku „Alita” planuje osiągnąć 90 mln litów oraz zarobić 6 mln litów zysku netto.

Opr. Irena Mikulewicz

Najstarsza mieszkanka Awizeń obchodzi 100 lat

Otoczona miłością i opieką

(Dokończenie ze str. 1)

Ale jak opowiadała wnuczka Wiktoria Bartoszewicz — babcia ma jasny umysł, potrafi jeszcze o siebie zadbać, gdyby tylko nie te nogi, które coraz bardziej odmawiają posłuszeństwa: „Jeszcze na 99-lecie Babcia doskonale chodziła, trochę za ten rok podupała, no bo rzecz jasna — rok się dodał i ciężar życia też swoje robi”.

Nie rozpieszczęło życie Marię ani jej męża Wiktora. Oboje z tych stron — ona z Tarandy, z domu Zapolska, on — z pobliskich Bukiszek. Prawie całe życie związani z ziemią rodzinną, z codzienną pracą na roli. Z hodowaniem, jak to każdy podmiejski, truskawek, które się na targ z rana wozilo, noszeniem dzbanów mleka.

Więc nic dziwnego, że ma pani Maria poszanowanie do każdej rzeczy, o każdej pamięta. Domownicy jak dowcip opowiadali, że kiedy przed jubileuszem z pokoju wynieśli starą szafę, żeby nie zawadzała, Babcia od razu o nią się upomniała. Oni zaś żartem powiedzieli, że szafę wyrzucili. Na co Babcia odparła: „Ile to ja dzbanów mleka musiałam do miasta nosić, żeby

Seniorka z najmłodszymi swymi pociechami

Fot. Marian Paluszkiwicz

na nią zarobić”. Udobruchała się dopiero, kiedy się dowiedziała, że szafa wróci na swe miejsce, kiedy goście się rozjadą.

Przy suto i gościnnie zastawionym stole zapytaliśmy: „A co Babcia lubi? To znaczy co je na co dzień?”

— Prawie wszystko.

— No, ale kielicha już chyba nie wypiję?

— Nie wiemy jak z kielichem,

ale piwo lubi, nawet przed kilkoma dniami kiedy wróciliśmy z miasta z zakupów, zapytała: „A czy nie zapomnieliście o piwie?”

Było więc wczoraj babcine piwo, ale przede wszystkim był jubileuszowy szampan, z którym to wszyscy, tak jak w bajce, życzyli, by sędziwa Jubilatka jak najdłużej cieszyła się zdrowiem, miłością najbliższych, którą została obdarzona.

Helena Gładkowska

„Jukos” w Polsce

Ważny partner

Największy rosyjski koncern naftowy „Jukos”, który niedawno otworzył w Polsce przedsiębiorstwo „Mażeikių nafta Trading House Polska”, należące do kierowanej przez niego spółki „Mażeikių naftos prekybos namai”, w listopadzie zamierza otworzyć również swe przedstawicielstwo w tym kraju.

„Zakres dostaw ropy dla Polski jest już taki, że należy posiadać własne przedstawicielstwo” — powiedział koordynator łączności ze społeczeństwem „Jukos” w Europie Wschodniej i Środkowej Artūras Jonkus. Jego zdaniem, będzie to przedstawicielstwo akcjonariuszki „Mażeikių nafta” — „Jukos Finance B. V.”, działające tylko w sferze dostaw ropy.

„Mażeikių nafta”, przetwarzająca rocznie około 8 mln ton ropy i sprzedająca na Litwie tylko około połowy produkcji, będzie ważnym partnerem na rynku polskim. Przyszła spółka koncern może zdobyć około 10-20 proc. polskiego rynku, który jest w stanie zużyć do 20 mln ton ropy rocznie. (BNS)

Uproszczenie trybu opłaty podatków i deklarowania

Ugruntować szersze prawa

W celu ugruntowania szerszych praw płatników podatków oraz udoskonalenia administrowania podatku dochodowego, Ministerstwo Finansów proponuje uproszczenie trybu uiszczania podatków, zwrotu przepłaty mieszkańcom, wymagań wobec deklarowania.

Te propozycje zawarte zostały w poprawkach do ustaw o podatku dochodowym ludności oraz o administrowaniu podatków, które po zgłoszeniu zaaprobował Sejm.

Przepłatę podatku dochodowego ludności proponuje się zwrócić do 31 lipca przyszłego roku — w ciągu 3 miesięcy od końca terminu deklarowania. Zgodnie z obowiązującym trybem przepłatę zwraca się w ciągu 30 dni od dnia złożenia podania inspekcji podatkowej.

Zaleca się również zrezygnowanie z założenia o tym, że zwrot przepłaty podatku dochodowego ludności zależy od tego, czy należycie swe obowiązki wykonuje osoba, potrącająca podatek. Nowa ustawa o podatku dochodowym ludności, która

w tym roku weszła w życie, zakłada, że 33-procentowym podatkiem dochodowym nie będzie opodatkowana część dochodów, przeznaczona na odsetki pożyczek mieszkaniowych, wpłaty ubezpieczeniowe, składki do funduszy emerytalnych oraz opłaty za studia.

Natomiast nieopodatkowana będzie tylko część dochodów, nie przekraczająca 25 proc. ogółu opodatkowanych dochodów.

W deklaracjach miesięcznych należy wskazać tylko ogólne dane. Ponadto rezygnuje się z żądania deklarowania dochodów nieopodatkowanych.

Proponuje się również zwolnić mieszkańców od obowiązku samodzielnego deklarowania i uiszczania podatku za dochody, otrzymane po sprzedaniu bądź przekazaniu w inny sposób niewyrąbanego lasu, bierwion, złomu metali nieszlachetnych — zgodnie z założeniami poprawek. Sejm omawianie tych poprawek będzie kontynuował 2 grudnia.

(BNS)

Wilnianie na Forum Kultury Kresowej w Krakowie

Dwugodzinny debiut

Centrum Kultury Polskiej na Litwie im. Stanisława Moniuszki otrzymało zaproszenie na Forum Kultury Kresowej w Krakowie.

Tym razem mamy reprezentować w zasadzie muzykę klasyczną z małym dodatkiem kapel i chórów kameralnych. Mieliliśmy niełatwe zadanie, aby odpowiednio skomponować dwugodzinny program, oczywiście, ciekawy i o wysokim poziomie wykonawczym, jak też interesujący w swojej formie artystycznej. O pomoc zwróciłam się do Akademii Muzycznej Litwy, gdzie natychmiast otrzymałam poparcie i program został ułożony.

Wieziemy utwory S. Moniuszki, F. Chopina, A. Frimanna, G. Garszwinia, A. Montiego, K. Pendereckiego, A. Brazinskasa, R. Galijano. Utwory tych kompozytorów zaprezentują zespoły smyczkowe (prof. P. Kunca), gitara klasyczna, kankle, birbinė (kier. Katedry Instrumentów Ludowych, prof., L. Naikelienė), akordeon, fortepian. Ci profesornie staną na czele całej ekipy muzy-

ków. Arię z opery „Beata” oraz „Pieśń Hrabiny” z opery „Hrabina” wykona śpiewaczka — tegoroczna zwyciężczyni Grand Prix w Kijowie dla solistów operowych — Katryna Bagdonavičiūtė, studentka IV roku AM.

Pięknym urozmaiceniem programu będą popisy zespołów z innej branży: oktetu męskiego „Jagiellońni” (skład zawodowy w śpiewie solowym) oraz zespołu śpiewaczego „Nowi Grzegorzanie”. Zespołami kieruje student AM Eugeniusz Borkowski, który stał się pomostem między AM a Centrum Kultury Polskiej na Litwie im. Stanisława Moniuszki.

Będzie to nasz debiut na Forum Kultury Kresowej w Krakowie, które odbędzie się w dniach 14-16 listopada 2003 roku. Witac nas będzie Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” Oddział w Krakowie z Panią dr Krystyną Gąsowską na czele.

Apolonia Skakowska
prezes Centrum Kultury
Polskiej na Litwie

Wydatki na delegacje zagraniczne parlamentarzystów — Milion na podróże

Od początku tego roku Sejm na podróże zagraniczne wydał ponad półtora miliona litów, z czego część — 1 mln 93 tys. Lt — przeznaczono na zagraniczne delegacje parlamentarzystów.

Jak informuje dziennik „Respublika”, najdrożej ze wszystkich struktur międzynarodowej współpracy parlamentarnej kosztowało Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy. Litewscy posłowie, udający się na jej posiedzenia, „wydali” 182 tys. Lt. 142 tys. Lt kosztowała podróż na Konwent Europejski, gdzie dyskutowano na temat przyszłej umowy konstytucyjnej Unii Europejskiej. Absolutnym rekordzistą wśród posłów pod względem po-

dróży zagranicznych jest wiceprzewodniczący Sejmu socjaldemokrata Vytenis Andriukaitis. Jego delegacje już kosztowały 100 tys. Lt. Ten poseł kieruje sejmowym Komitetem Spraw Europejskich, w związku z czym bardzo często udaje się na posiedzenia Konwentu Europejskiego, do innych instytucji międzynarodowych. Inni podróżnicy kosztują Sejmowi znacznie taniej. Delegacje liberalnego centrysty Algirdasa Gričiausa kosztowały około 44 tys. Lt, socjaldemokrata Gediminasa Kirkilasa, kierującego sejmowym Komitetem Spraw Zagranicznych — 43 tys. Lt, innego liberalnego centrysty Jonasa Čekuolisa — 41 tys. Lt. (BNS)

A
WILEŃSKIE

B
U
M

Jedyny polski
program TV na Litwie!

W najbliższym wydaniu:
11 listopada — dzieje polskiego święta
„Kresy”: furta do kariery...

Sobota — 11.15 — Telewizja Litewska (LTV)

Powtórki: na kanale LTV — wtorek 11.25

na kanale LTV-2 — sobota 16.15, poniedziałek 17.40

Adres redakcji: Naugarduko g. 76 (DKP), p. 403, Vilnius Lietuva
Tel.: 233 36 63, wew. 9056, fax: 213 04 24, mail: album@wilno.pl

Polska

Strajk zawieszony

Nie będzie strajku generalnego na kolei; protest zostaje zawieszony — powiedział wczoraj dziennikarzom przewodniczący kolejarzkiej „Solidarności” i rzecznik komitetu protestacyjno-strajkowego Stanisław Kogut.

Dodał, że nie zapadła jeszcze decyzja, czy dojdzie do strajku ostrzegawczego w jednym węzle kolejowym — Tarnowskich Górach. Związki Zawodowe: Pracowników PKP, Maszynistów oraz Dyżurnych Ruchu podpisały się już pod uzgodnieniami wynegocjowanymi z wicepremierami: Markiem Polem i Jerzym Hausnerem — poinformował Adam Zawodny ze Związku Zawodowego Pracowników PKP. „Solidarność” zapowiada, że podpisze porozumienie, nie zgadza się jednak „na regionalizację kolei i sposób jej finansowania”.

Prace nad projektem o zakazie przemocy

Rzecznik Praw Dziecka Paweł Jaros i Rzecznik Praw Obywatelskich Andrzej Zoll chcą przyspieszenia prac legislacyjnych nad projektem ustawy o zakazie promowania przemocy w środkach masowego przekazu.

„Kierując się postanowieniami ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską Konwencji o prawach dziecka (...), wyrażamy głębokie zaniepokojenie przedłużającymi się pracami legislacyjnymi nad projektem ustawy o zakazie promowania przemocy w środkach masowego przekazu” napisali wczoraj rzecznicy we wspólnym komunikacie.

Iron Maiden jednak zagra w Polsce

Zespół Iron Maiden, który odwołał zapowiadany na 7 listopada koncert w Polsce, zagra dla swoich fanów jeszcze pod koniec tego miesiąca — poinformowano na internetowej stronie zespołu.

Iron Maiden mieli wystąpić w ostatni piątek w ramach Mystic Festiwal. Impreza została odwołana ze względu na chorobę lidera grupy Bruce'a Dickinsona.

Jak podano na oficjalnej stronie zespołu, Dickinson wrócił już do zdrowia i postanowił jak najszybciej zagrać odwołane koncerty w Finlandii i w Polsce.

Nocleg w Izbie Wyrzeźwierni

Uruchomienie bezpłatnej infolinii oraz otwarcie dla bezdomnych Izby Wyrzeźwierni, w której za darmo będą mogli przenoćować w mroźne noce — to niektóre elementy rozpoczętego w Legnicy programu gwarantującego w zimie opiekę ludziom pozbawionym dachu nad głową.

Jak poinformował wczoraj rzecznik legnickiego magistratu Arkadiusz Rodak, informacje o instytucjach niosących pomoc bezdomnym rozpowszechniane są już w miejscach, gdzie można ich najczęściej spotkać, czyli na dworcach, w charytatywnych stolówkach oraz przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

Palestyńczycy: Korei wzywa do rozejmu z Izraelem

Rząd grozi Arafatowi

W exposé wygłoszonym na forum parlamentu palestyńskiego, który ma zatwierdzić skład nowego gabinetu, premier Ahmed Korei wezwał wczoraj do zawieszenia broni z Izraelem, podkreślając, że będzie ono priorytetem jego rządu.

„Naszym przeznaczeniem jest wspólne życie na tej ziemi dla nas i naszych marzeń, naszych synów i naszych wnuków, a nie przemoc i terroryzm” — oświadczył.

Zapelował do „narodu palestyńskiego oraz wszystkich sił i frakcji palestyńskich o powstrzymanie wszelkiego rodzaju przemocy”. Wezwał do „oszczędzania cywilów obu stron i zawarcia wzajemnego rozejmu z jasnymi klauzulami definiującymi zobowiązania obu stron” — Izraela i Autonomii Palestyńskiej.

Powiedział, że chce ustalić ramy czasowe realizacji zobowiązań obu stron, wynikających z planu pokojowego, tzw. mapy drogowej. Realizacja ta powinna wychodzić

właśnie od porozumienia o wzajemnym i całkowitym zawieszeniu broni.

Wezwanie do Kwartetu

Do świata — a przede wszystkim do tzw. Kwartetu Mądryckiego (USA, Rosja, ONZ i UE), który przedstawił mapę drogową — zaapelował o zorganizowanie konferencji międzynarodowej, która wypracowałaby ostateczny układ pokojowy między Izraelem i Palestyńczykami. „Wzywamy strony konfliktu, a przede wszystkim Kwartet, do przeprowadzenia międzynarodowej konferencji pod jego nadzorem dla znalezienia ostatecznego rozwiązania konfliktu na podstawie zaprezentowanej przez prezydenta (George'a) Busha wizji dwóch państw” — powiedział Korei. Premier wezwał też do podporządkowania palestyńskich sił bezpieczeństwa jednemu dowództwu.

Chodorkowski może spędzić w areszcie do dwóch lat

Sprawiedliwość „na rosyjski ład”

Procedury dochodzeniowe mogą sprawić, że były szef koncernu naftowego Jukos Michaił Chodorkowski pozostanie w areszcie dwa lata — powiedział wczoraj przedstawiciel rosyjskiej prokuratury Władimir Kolesnikow.

Wyjaśnił, że okres pobytu w areszcie Chodorkowskiego zależy od zakresu prac, jakie będą musieli przeprowadzić prowadzący śledztwo w jego sprawie.

„Jeśli to będzie dużo pracy, możemy wydłużyć areszt do 12 miesięcy, jeśli bardzo dużo, to nawet do dwóch lat” — powiedział prokurator. Agencja ITAR-TASS, która jako jedno z wielu rosyjskich mediów cytowała Kolesnikowa, napisała, że zapewniał on, iż prokuratura pragnie możliwie szybkiego zakończenia dochodzenia.

We wtorek moskiewski sąd drugiej instancji odmówił zwolnienia za kaucją Chodorkowskiego,

Lekarze: Otto Łacis długo pozostanie w szpitalu

Często krytykował Kreml...

Nestor rosyjskich publicystów, 70-letni Otto Łacis, którego w poniedziałek pobito i ograbiono w Moskwie, doznał poważnych obrażeń głowy i długo pozostanie w szpitalu — poinformowali wczoraj lekarze szpitala miejskiego nr 36, dokąd trafił dziennikarz.

Lekarze nie sprecyzowali, co znaczy długo, lecz podkreślają, że obrażenia, jakie odniósł dziennikarz, są poważne także z racji wieku.

Łacis, zastępca redaktora naczelnego gazety „Russkij Kurier”, został napadnięty i ciężko pobity przed swoim domem w Moskwie. Ukradziono mu pieniądze i telefon

przebywającego w areszcie od 25 października. Skład sędziowski potwierdził decyzję sądu rejonowego, zgodnie z którą wobec 40-letniego oligarchy zastosowano tymczasowy areszt do 30 grudnia.

Rosyjska prokuratura generalna oskarża Chodorkowskiego, którego majątek wycenia się na przeszło 8 mld dolarów, o przestępstwa prywatyzacyjne i uchylanie się od płacenia podatków.

Obrona Chodorkowskiego nie wyklucza kolejnej apelacji — tym razem w rosyjskim Sądzie Najwyższym.

Część obserwatorów uważa, że zatrzymanie Chodorkowskiego to akt zemsty władz za jego zbyt niezależną postawę polityczną. W państwach zachodnich aresztowanie szefa Jukosu — który w więzieniu zrezygnował z tego stanowiska — wywołało niepokój o przyszłość przemian rynkowych w Rosji.

komórkowy. Otto Łacis w latach 90. minionego wieku był komentatorem dziennika „Izwestija”. Często krytykował Kreml.

W roku 1999, tuż przed ustąpieniem prezydenta Jelcyna, wyrażał przekonanie, że Putin jest politykiem „o klarownych, reformatorskich przekonaniach. Nie zna się na gospodarce, ale jest wystarczająco inteligentny, by dobierać sobie właściwych współpracowników”.

Przedstawiciel redakcji gazety „Russkij Kurier” Biesik Urigaszwili poinformował wczoraj agencję RIA-Nowosti, że o napaści na Łacisa redakcja dowiedziała się od jego córki.

Arafat chce pokoju

Prezydent Autonomii Palestyńskiej Jaser Arafat oświadczył wczoraj, że Izrael ma prawo żyć w pokoju i bezpieczeństwie obok przyszłego państwa palestyńskiego.

„Nie negujemy prawa narodu izraelskiego do życia w bezpieczeństwie, obok siebie, wspólnie z narodem palestyńskim, również żyjącym w swym własnym, niepodległym państwie” — powiedział. Jaser Arafat przemawiał na forum palestyńskiego parlamentu, który zebrał się, by zatwierdzić skład nowego rządu premiera Ahmeda Korei.

Arafat zaapelował również do Izraela o dialog w celu zakończenia spirali przemocy w regionie, „tej niszczycielskiej wojny, która nie zapewni bezpieczeństwa ani wam, ani nam”.

Jednocześnie oskarżył Izrael, że prowadzi „przestępczą wojnę” przeciwko drugiej Inti-

fadzie, trwającego od trzech lat palestyńskiego powstania, a także, że grozi mu śmiercią.

„Nowy mur berliński”

„Ogłaszam przed wami i całym światem, że moje życie jest zagrożone dzień i noc” przez izraelski rząd — oświadczył 74-letni przywódca.

Arafat określił mianem „nowego muru berlińskiego” budowany przez Izraelczyków płot bezpieczeństwa, który ma oddzielić Izrael od Zachodniego Brzegu i chronić przed infiltracją palestyńskich terrorystów.

W pierwszej reakcji doradca premiera Izraela, Dore Gold, uznał za „nieszczerą” wypowiedź Arafata w części dotyczącej prawa Izraelczyków do życia w pokoju.

„Nie można trzymać gałązki oliwnej w jednej ręce oraz tykającej bomby w drugiej” — oświadczył współpracownik Ariela Szarona.

Krwawy zamach w Nasirii

Śmierć Włochów

Co najmniej 20 osób zginęło we wczorajszym zamachu samobójczym na kwatery włoskich karabinierów w Nasirii, na południu Iraku. Wśród ofiar jest dwunastu Włochów i ośmiu Irakijczyków. Rannych zostało co najmniej 12 osób.

Według rzecznika dowództwa karabinierów w Rzymie, Alessandra Di Gruttoli, w zamachu bombowym poniosło śmierć co najmniej dziewięciu karabinierów i trzech żołnierzy. „Niestety, obawiamy się, że może być więcej ofiar” — powiedział Di Gruttola dodając, że jest to prawdopodobnie pierwszy w historii atak na karabinierów w czasie ich służby poza granicami Włoch.

Prezydent Włoch Carlo Azeglio Ciampi nazwał zamach „aktem terrorystycznym, a premier Silvio Berlusconi oświadczył, że Włochy nie dadzą się zastraszyć.

Nic nie zastraszy naszej woli, aby pomóc temu krajowi (Irakowi) w podniesieniu się i odbudowie bezpieczeństwa i wolności — czytamy w oświadczeniu szefa włoskiego rządu. Źródła szpitalne w Iraku, na które powołuje się agencja Reutersa,

podały, że w zamachu zginęło też 8 Irakijczyków.

Włoskie formacje w podlegającej dowództwu brytyjskiemu południowej strefie Iraku liczą około 2300 ludzi. Wielu z nich stacjonuje w Nasirii, uchodzącej dotąd za względnie spokojną miejscowość.

Jak poinformował rzecznik sił koalicyjnych w południowym Iraku, eksplozja nastąpiła o godzinie 10.50 czasu lokalnego (9.50 czasu litewskiego).

Według świadków, ciężarówkę zdetonowano we wjeździe do kwatery. Według obecnego w Nasirii reportera państwowego radia portugalskiego RDP, zajmowany przez Włochów budynek uległ częściowemu zburzeniu.

„Był to samobójczy atak samochodem-pułapką we wjeździe do kwatery. Samochód dokładnie tam wjechał i dokładnie tam samobójca zdetonował materiał wybuchowy” — powiedział reporter.

Według niego, „wszystko na tym terenie, wał zbudowany z dużych odrutowanych worków z ziemią, znikło. Część kwatery, biegnąca łukiem wokół miejsca, gdzie wjechał samochód, praktycznie zawałiła się”.

W zamachu bombowym poniosło śmierć co najmniej dziewięciu karabinierów i trzech żołnierzy
Fot. newsru.com

Wpadka za papierosy przemycane w oponach

Pomysłowa przemytniczka

Pogranicznikom, strzegącym granicy państwowej z Rosją podpadła mieszkanka obwodu kaliningradzkiego, która przewoziła papierosy w oponach samochodowych.

Jak informuje Służba Ochrony Granicy Państwowej (SOGP), we wtorek po południu pogranicznicy jednostki w Pojęgach w oponach auta, którym jechała do Litwy mieszkanka obwodu kaliningradzkiego, znaleźli przeszło 600 paczek rosyjskich papierosów „Saint George”. Na przejście graniczne „zielonym” kanałem przeznaczonym dla osób, które nie deklarują towarów z obwodu kaliningradzkiego przybyło auto „BMW 524”. Funkcjonariusze SOGP postanowili sprawdzić posiadaną informację o tym, że tym samochodem może być przemycany towar.

Podczas sprawdzania przez pograniczników samochodu i dokumentów 28-letniej mieszkanki mia-

ła Gusiew obwodu kaliningradzkiego Ż. K. pracownicy SOGP zwrócili uwagę na opony BMW. Wyglądały dziwnie rozdęte i miały świeże ślady montowania.

Pogranicznicy postanowili dokładnie zrewidować auto i z pomocą urzędników celnych w 4 oponach samochodu znaleźli 640 paczek papierosów „Saint George”.

Przyparta dowodami mieszkanka obwodu kaliningradzkiego przyznała się, że nabyła papierosy w Kaliningradzie i wiozła je do Litwy na sprzedaż. Zatrzymany przemycany ładunek i samochód wraz z Rosjanką przekazano funkcjonariuszom urzędu cel.

Kilka miesięcy temu w tymże punkcie kontroli granicznej w Kibartach wpadł mieszkaniec rejonu gusiewskiego obwodu kaliningradzkiego, który również usiłował przewieźć papierosy i cukier w oponach auta.

Komunikat głosi, że jak wynika

Opony coraz częściej służą za schowek przemytników

Fot. Marian Paluszkiwicz

z obserwacji pograniczników w Pojęgach, zazwyczaj przemytnicy, usiłujący przewieźć papierosy przez punkty kontroli w oponach samochodu, po opuszczeniu punktu starają się jechać bardzo powoli asfaltem — około 30 km na godzinę.

Przypuszczalnie czynią to w obawie uszkodzenia nielegalnie przewożonego ładunku.

Zdarzały się wypadki, gdy powoli jadące samochody zwracały uwagę granicznego patrolu i były zatrzymane.

Litwini przeszukali lotewski statek

Spór o strefę ekonomiczną

Marynarze ze statku litewskiej marynarki wojennej „Dzūkās” i funkcjonariusze z Departamentu Ochrony Środowiska skontrolowali w litewskiej strefie ekonomicznej na Morzu Bałtyckim lotewski statek rybacki „Sakta”.

Jak twierdzi dyrektor kłajpedzkiego regionalnego oddziału Departamentu Ochrony Środowiska Kęstutis Šilauškas, w litewskiej strefie ekonomicznej na Bałtyku zauważono kilka lotewskich statków rybackich. Podejrzewa się, że prowadziły one bezprawną polów ryb.

— Jak wiadomo, umowa o granicy morskiej i strefach ekonomicznych między Litwą i Łotwą jak na razie nie jest ratyfikowana przez stronę litewską. Dlatego w strefie ekonomicznej nadal są sporne punkty. Z tego powodu napotykały na spore trudności — uważa Šilauškas.

Funkcjonariusze Departamentu Ochrony Środowiska i wojskowi marynarze weszli na pokład lotew-

skiego statku, przesłuchali lotewskich marynarzy, sprawdzili pozwolenia na połów oraz już złowione ryby. Załoga lotewskiego statku zapewniła litewskich funkcjonariuszy i wojskowych, że znajduje się w lotewskiej strefie ekonomicznej.

W trakcie sprawdzenia statku Łotysze przez radio skontaktowali się z lotewską strażą graniczną, która zaleciła im pozostać na miejscu. Po zakończeniu sprawdzenia funkcjonariusze i wojskowi wycofali się ze statku.

W minionym dziesięcioleciu po wieloletnich negocjacjach między Litwą i Łotwą zawarto umowę o ustaleniu granicy morskiej i stref ekonomicznych. Umowa była ratyfikowana przez stronę litewską. Łotewski parlament jak na razie odmówił zrobienia kroku w tym kierunku, motywując to tym, że umowa jest krzywdząca dla lotewskich rybaków. Litewska marynarka wojskowa, lotnictwo oraz Departament Ochrony Środowiska periodicznie patrolują sporne strefy.

Zatrzymano napastników na listonoszkę

Skradli emerytury

W Kownie policja zatrzymała dwóch młodych ludzi, którzy zabrali listonoszce roznoszone przez nią emerytury.

48-letnia V. M., listonoszka „Lietuvos paštas” została zaatakowana we wtorek na klatce schodowej domu wielomieszkańcowego przy ul. Žukauskasa, informuje Główny Komisariat Policji m. Kowna.

Gdy listonoszka weszła na klatkę schodową, wbiegło w ślad za nią dwóch młodych ludzi i zaczęło bić kobietę. Przystępcy wyrwali z jej ręk torbę, w której miała telefon komórkowy, dokumenty, rzeczy osobiste, teczkę z wykazem emerytur, wewnątrz której były pieniądze — 1950 Lt na wypłatę emerytur.

Jak podali funkcjonariusze, kobieta szybko odzyskała równowagę

i od razu z jednego z mieszkań poinformowała policję o rabunku.

Ulicą S. Žukauskasa akurat w tym czasie szło dwóch funkcjonariuszy w cywilu. Zagląдали na klatki schodowe domów w celu zapobieżenia kradzieżom z mieszkań.

Wkrótce po otrzymaniu komunikatu funkcjonariusze zauważyli biegących młodych ludzi, którzy zatrzymali rejsowy mikrobus i odjechali nim. Policjanci samochodem dopędzili mikrobus. U podejrzanych znaleźli wszystkie zabrane listonoszce przedmioty i pieniądze.

15-letni Paulius P., wychowanek Kowieńskiej Szkoły Młodzieżowej oraz nigdzie nie pracujący i nie uczący się 18-letni Lukas P. na dwie doby trafili do aresztu.

Sprawę bada komisariat policji kowieńskiej dzielnicy Žaliakalnis.

Kryminały

Zamordowano staruszkę

W dzielnicy Žirmūnai Wilnie we wtorek wieczorem we własnym mieszkaniu znaleziono zwłoki 79-letniej kobiety. Policja poszukuje zięcia zamordowanej, podejrzanego o popełnienie tego przestępstwa. Przypuszcza się, że do zabójstwa doszło w trakcie rodzinnej kłótni. Starsza pani mieszkała razem z córką i zięciem. Zwłoki matki znalazła po powrocie z pracy jej córka. W całym mieszkaniu widniały ślady krwi.

Sześciu rannych

W rejonie możejskim na trasie Możejki-Purpliai prowadzony przez nastolatka samochód zjechał do rowu. W wypadku sześć osób odniosło rany. We wtorek wieczorem samochód „Audi 80”, za kierownicą którego znajdował się 17-latek, zjechał do rowu i przewrócił się. Poważne obrażenia odnieśli kierowca oraz trzech jego pasażerów w wieku 18, 16 i 15 lat. Całe towarzystwo znalazło się w szpitalu. Jeszcze dwóch niepełnoletnich w tym samym wypadku doznało lekkich obrażeń i leczą się ambulatoryjnie.

Zwłoki policjanta

We wtorek wieczorem około godz. 21.50 na skrzyżowaniu ulic Vilties i Sedos znaleziono zwłoki inspektora policji 43-letniego A. L. Ciało oficera z rozbitą twarzą leżało na chodniku. Policjant był nieumundurowany i tego wieczoru nie pełnił służby.

Brawurowa ucieczka

Około godz. 18.30 w Kłajpedzie zbiegł zatrzymany. Wydarzenie miało miejsce na ulicy Taikos w trakcie doprowadzania 29-letniego S. L. na miejsce domniemanego przestępstwa, gdzie miała się odbyć wizja lokalna. S. L. jest podejrzany o kradzież z mieszkania. Gdy starszy inspektor policji kryminalnej 40-letni R. M. i podejrzany zatrzymali się na światłach, S. L. odepchnął funkcjonariusza i wskoczył do samochodu „Honda Accord”, który na chwilę przyhamował przed nimi. Z powodu uchybień w regulaminie konwojowania aresztowanych wszczęto dochodzenie służbowe. Jak na razie uciekiniera nie znaleziono.

Wykryto bimbrownię

W lasku nieopodal wsi Grabupelai w rejonie szyluckim policja wykryła prawdziwą fabrykę bimbru. Przy leśnej gorzelnicy zatrzymano 20-letniego R. B. i 23-letniego R. D. Policja zarekwirowała 27 litrów płynu o zapachu alkoholu oraz 9 900 litrów zacieru do pedzenia saniogonu. Zatrzymanych osadzono w areszcie.

Stronę na podstawie ELTA, BNS i PAP przygotował Robert Mickiewicz

Rabunek w portowym domu publicznym

Szturm burdelu

Funkcjonariusze policji szturmem zdobyli pewne mieszkanie w centrum Kłajpedy, w którym przebywał tłumek parających się nierządem panienek. Policja szukała w mieszkaniu rabusi, którzy okradli rosyjskiego marynarza.

Sergiusz S., mieszkaniec obwodu kaliningradzkiego pracujący na lotewskim statku, na „weselo” spędzał wtorkowy wieczór na brzegu. Najpierw 33-letni marynarz raczył się alkoholem w kłajpedzkich barach, a następnie postanowił skorzystać z usług miejscowych panienek.

Spragnionego kobiecych łask marynarza skierowano do burdelu przy ulicy Liepų. W tym samym domu gdzie ulokował się dom publiczny mieszczą się również miejski teatr muzyczny oraz cały szereg instytucji państwowych i prywatnych. Gdy Sergiusz przekroczył próg mieszkania, w którym ulokował się burdel, na niego już czeka-

ła cała gromadka gotowych do usług panienek. Prostitutek szybko się zorientowały, że gość jest mocno pijany i ma gruby portfel. Wkrótce w mieszkaniu pojawiło się kilku mężczyzn, którzy mocno pobili pijanego marynarza i zabrali mu 2 500 USD. Wyrzucony na ulicę Sergiusz poinformował o całym zajściu policję.

Gdy policja przybyła na miejsce, dobrowolnie do wnętrza funkcjonariuszy nikt nie zamierzał wpuszczać. Postanowiono wyłamać drzwi. Przez pewien czas nawet rozważano, czy nie warto wywołać komandosów ze specjalnej jednostki policyjnej „Aras”. Postanowiono jednak operację przeprowadzić swoimi siłami. Po wyłamaniu drzwi w mieszkaniu zatrzymano 7 prostitutek, z których najmłodsza miała 17, najstarsza — 20 lat. Policja obecnie poszukuje mężczyzn, którzy obrabowali rosyjskiego marynarza.

Seks, szantaż i kasety wideo

Rozbito gang szantażystów

Groźny gang szantażystów działający na terenie centralnej Polski rozbili policjanci z Centralnego Biura Śledczego. Zatrzymano 13 osób w wieku od 25 do 47 lat, wśród nich kobiety.

„Szantażyści zwabiali pokrzywdzonych do wynajmowanych mieszkań, w których zainstalowane były ukryte kamery i nagrywali na wideo ich intymne spotkania z kobietami lub mężczyznami. Później prefabrykowali materiały i szantażowali nimi swoje ofiary” — poinformował wczoraj rzecznik Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi, podinspektor Witold Kozicki.

Za nieujawnianie nagrań żądali od 30 do 60 tysięcy złotych.

Według policji, na czele gangu stał 39-letni mieszkaniec Łodzi, a panował w nim ściśle określony podział ról. Podejrzani wybierali

starannie swoje ofiary. Zbierali informacje o ich statusie majątkowym i sytuacji rodzinnej. W przypadku odmowy płacenia haraczu grozili upublicznieniem kompromitujących nagrań w pracy lub wśród rodzin ofiar.

Rozpracowanie gangu trwało ponad osiem miesięcy i zajmowała się tym specjalna grupa policjantów i prokuratorów. W policyjnej operacji o kryptonimie „Hollywood” brało udział ponad 100 funkcjonariuszy CBS z Warszawy, Częstochowy, Kielc i Łodzi. Zatrzymania dokonano w Łodzi, na terenie województwa łódzkiego i w Warszawie.

„Zabezpieczono dokumentację filmową i swoistą kartotekę stworzoną na potrzeby szantażystów” — dodał Kozicki.

Wszystkim podejrzanym grozi kara do 10 lat więzienia.

Przed 100 rocznicą nielegalnej oświaty polskiej na Kresach

Siłaczka z Wileńszczyzny

Proponuję czytelnikom „Kuriera Wileńskiego” wspomnienia o pierwszej nauczycielce Marii Szostakównie, aby przed 100 rocznicą nielegalnej oświaty na Kresach uczniowie szkół polskich mogli się zapoznać z działalnością nauczycieli, pracujących w bardzo trudnych warunkach.

Ja również pochodzę z Wileńszczyzny, w latach 1950-58 pracowałam w szkołach rejonu solecznickiego — Szorkajciach, Dziewieniszkach. Ukończyłam Wileński Instytut Pedagogiczny, filologię rosyjską. Z Dziewieniszek wyjechałam do Polski, do Kętrzyna, gdzie pracowałam przez 32 lata w Liceum im. Wojciecha Kętrzyńskiego. Teraz jestem na emeryturze.

Jestem prezesem Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej. Burmistrz Krzysztof Hećman przekazał na moje ręce kronikę „Kuriera Wileńskiego”. Kiedyś byłam stałą czytelniczką „Czerwonego Sztandaru”. Uroczystości przekazania sztandaru oglądałam w telewizji.

Maria Rutkowska-Kupran
Kętrzyn, Polska

Marynia była pierwszą

Był czas, kiedy Polski nie było na mapach świata. Była jednak zawsze w sercach ludzi, żyła w podaniach, mitach, legendach. Był rok 1905, w którym wybuchła pierwsza rewolucja rosyjska. Carat przeżywa wstrząs. U Polaków budzą się nadzieje. Do wolności jest jeszcze bardzo daleko.

Niejaki pan Szostak, pracownik kolei, zięć francuskiego inżyniera, powraca z Rosji i osiada w rodzinnym folwarku Świłek w powiecie święciańskim. Zmarła mu żona. Powraca z córką. Przywykli do szerokiego życia odczuwa brak pieniędzy. Na gospodarstwie się nie zna. Jego córka Maria rośnie samotnie w zakątku między Hoduciszkami a Mielegianami, obserwując dworki i wsie. Jest wrażliwa i romantyczna.

I w jej pojęciu stała się rzecz straszna. Ojciec sprzedaje jeden folwark Moskałowi. Maria ucieka z domu i postanawia odkupić winę ojca. W dalekim sąsiedztwie leży majątek Karplinów. Dwór pełen tradycji. Mieszkają w nim dwie panie — p. Romerowa i panna Helena Romerówna, późniejsza pisarka, autorka „Tutejszych”. Maniusia Szostakówna prosi panie o radę i wskazówki.

Jedzie za namową pań i polskiej organizacji do Janowa nad Wilią. Tam organizuje nielegalną polską szkołę dla wiejskich dzieci. Udało się zachęcić sześćdziesięcioro dzieci i wynająć izbę na salę lekcyjną. Dzieci z rodzin katolickich uczyła czytania, pisania i pacierza.

Hrabina posądziła o socjalizm

Zwracały się też Żydówki, aby i ich bachorki raczyć światłem wiedzy. Nauczycielka postawiła cenę 30 kop. od dziecka żydowskiego. Zapisało się 150 osób. Nie było takiej wielkiej izby. Pod Janowem był Lipnik

— majątek hrabiny Kossakowskiej, mieszkającej w Marciniuskach o trzy kilometry od Żejm. Młoda nauczycielka pojechała do Żejm po lekcjach, trzy kilometry szła pieszo błotnistą drogą, opędzając się od psów.

Hrabina zdziwiła się, że młoda petentka zjawiała się bez listów polecających, że prosi o jakiś lokal na nielegalną szkołę, chociaż już nielegalne szkoły tolerowano. Dała wymijającą odpowiedź, że porozmawia z rządcą. Nie zaproponowała nawet szklanki herbaty. Marynia, tak ją nazywano, ledwie dowlókła się do stacji, nad ranem zmęczona zjawiała się w Janowie, umyła się i poszła na lekcje... W jednym komplecie uczyła 60 dzieci bezpłatnie, a za nauczanie żydowskich organizowała dożywianie dla dzieci nędzarzy.

Na chwilę dożywiania nadjechała kiedyś hrabina. Przeprosiła dziewczynę, że ją kiedyś wysłała bez pożywienia na noc, bała się, że jest socjalistką. Dała 25 rb. i kazała codziennie wydawać dzieciom 4 litry mleka.

Od miłości uciekła

Marynia lubiła wieczorem chodzić nad Wilię. Robotnicy budowali most przez rzekę. Na jednym ze spacerów poznała młodego inżyniera i zakochała się. Nie pomogły zapewnienia, że się rozwiedzie z żoną. Znalazła do szkoły zastępczynię, a sama uciekła do Wilna rzekomo na doksztalcenie się. W Wilnie pracowała w ochronce z pensją 16 rb. miesięcznie.

Miała już 17 lat. Ojciec sprzedał las i dał córce 600 rb. Była bardzo zamożna. Pojechała znowu do Karolinowa. Panie Romerowe i ich sąsiad p. Bukowski poradzili udać się do Jaszun. Tam są zaścianki, w których jeszcze nie stanęła noga oświaty. Kupiła więc książki, kajety, przeźrocza, „magiczną latarnię” i... jest w Jaszunach. Umówiła się z księdzem Zaniewskim, że ogłosi w niedzielę na ambonie o polskiej szkole.

„Panna szlachetna, nie zadawaj się z chamami”

Ogłoszenie księdza nie przemówiło do ludzi. Więc stanęła na kruszni kamieni i sama zaczęła nawoływać ludzi, aby ją wysłuchali. Mówiła, że będzie uczyć szlacheckie dzieci i że wstyd dać zblaknąć klejnotom szlacheckim przez ciemnotę i brak edukacji. Zapytano ją, czy sama jest szlachcianką. Była.

Chłop z Podwarańców mówi: „Nu tak siadaj, panienska, u nas w wiosce strasznie ile dzieciaków badzia sie i żeb tylko szelmostwa jak zrobić patrzają”. Wtedy i szlachcic w burce zwrócił się do niej: „Kiedy panna szlachetna (szlachcianka) jestasz, tak i nie zadawaj się z chamami, sześć dzieciaków u mnie, tak i chleba nie pożałują”. To był Ejsmont. Miał cztery włóki ziemi piasków w zaścianku Montwiłłowszczyzna. Chałupa tego gospodarza urągała jakiegokolwiek kulturze.

Nauczycielce posłano na wyrku,

w komorze z kartoflami, nie dawaj się jeść. Nazajutrz gospodyni pyta: „Jak spałasz?” „Dobrze, tylko robactwo przeskadza, trzeba by wrzątkiem wyparzyć”. Oczy kobiety wyraziły zdziwienie: „Paniczka, daj spokój, a ktoż żywiołka bendzie tępił, toż i weselej z jo.”

Kwatery dla panny i dość

Marynia zwiedza okolice. Na ugorze pastuszka gęsi pasie. Zatrzymuje się, pyta, czy umie pacierz, ile jest Bogów. Odpowiada, że w Turgielach jeden, w Solecznikach dwa. Ma na uwadze księży.

Wraca do chałupy, ale nikt nie proponuje śniadanie, na obiad też nie proszą. Ejsmont uważa, że „swoja dola za bardzo dużo wziąć przychodzi się, kiedy kwatery dla panny daje i stancja na naukę”. Inne dzieci też przychodzą na naukę. Na wyżywienie nikt nie bierze nauczycielki i sprzedać nikt nie chce ani mleka, ani jaj. Mówią, że nie honorować pieniądze u nauczycielki, a darmo nie dają.

Przyjechał panicz ze dworu. Chciał obejrzeć niebrydką podobno nauczycielkę. Rozmowa z nim była krótka. Wyczerpana niesłuchanymi warunkami wypaliła: „Pan przyjechał poinformować się o potrzebach szkoły? Są ogromne. Ławek trzeba, książek”. Szlachta zaniepokojona, że nauczycielkę chcą zabrać w inne miejsca, mówią: „Panna nie pojedziesz”. Odpowiedziała: „Chlebem i jabłkami, które znoszą dzieci, nie wyżyję”. Ejsmont kazał żonie dać panience jeść. Zjadła kapuśniaku i zapadła w błogi sen.

Uriadnikowi łapówka

W pierwszych dniach października przyjechał sąsiad z Karolinowa, p. Bukowski, i zetknął się z uriadnikiem, który już wiedział o nielegalnym nauczaniu w Montwiłłowszczyźnie. Wyprowadził uriadnika za chałupę i dał mu trzy ruble. Ejsmont włożył do wozu trzy pudy owsa. I sprawa została zażegnana.

Młoda nauczycielka sięga po nowe podboje. Ma komplet 18 dzieci z Monwiłłowszczyzny, Dawidowszczyzny i Sajgałowszczyzny z okolic szlacheckich. Ale idzie do chłopskiej wsi Podwarańce. A szlachta powiedziała: „Patrzaj, panno, tylko naszych nie ucz razem z chamskimi”. Biegnie co dzień do Podwarańców odległych o kilka kilometrów. Niebawem zebrała 60 dzieci. Są o wiele zdolniejsze od szlacheckich.

Wraca późno, na drodze wilk. Biegnie co sił. Z przeziębienia i ze strachu zachorowała.

Wtedy w jej komórcie zebrały się wiejskie kobiety, aby radzić, jak pannę wyleczyć. Zobaczyły jej marne wyrok w nieopalanej klitce, samotne chodzenie leśną drogą do Podwarańców. I zapadła decyzja kobiet: „Cob szlachetna panna nocami nie chodziła”. A męska społeczność powiedziała: „Tak już ucz, panna, chamuków — niech ino skisno w

Montwiłłowszczyźnie, tylko patrzaj, cob ze szlachetnymi dzieciukami za jeden stół nie siadali”.

Ksiądz razem poznawał parafie

Do parafii turgielskiej wybiera się z szopką. Przybyły kobiety z dziećmi, dziwią się, że Jezusik tak cichutko leży, Matka Boska piękna, aniołki... Przyszedł proboszcz, pięć rubli wrzucił do kapelusza. W parafii turgielskiej były zakątki, z których ksiądz nie widział ludzi, jak długo tu siedzi na probostwie.

Dziewięć kilometrów idzie pieszo do Kowalów. Zwołuje zebranie kobiet, rozdaje obrazki, mówi prawidłową polszczyzną, baby mało co rozumieją. Kiedy mówi o potrzebie nauczania dzieci, do izby wpadł ogromnej postury starzec z rozwścieczonym psem na łańcuchu, z kijem sękatym i krzyknął: „Poszła won, padła!” Nikt z obecnych nie ujął się za przybyłą. Wybiegła, ale na końcu wsi przystanęła i rzekła: „Za tydzień wrócę, przyjdę”...

Przyjmowano za męczyznę

W folwarku Dawele poprosiła o nocleg. Gospodyni już wiedziała o perypetiach w Kowalach. Dała kolację i usilnie bardzo proponowała kąpiel w postawionej kadzi. Okazało się, że ludzie myśleli, iż jest przebrany męczyzną.

Minął rok 1909, Marychna staje się kuratorem w spódnicy. Ma już 9 szkół: Czaucele, Nowosiady, Lukszany (w oszmiańskim powiecie), Małe Soleczniki, Montwiłłowszczyzna, dwie wsie w niemeczyńskiej parafii. Kieruje pracą dziewięciu nauczycielek. Te szkoły zorganizowała za te sześćset rubli, które otrzymała od ojca. Wszystkie się rozeszły.

Aby zebrać trochę pieniędzy, organizuje w Nowoświęcianach bal dobroczynny pod firmą straży ogniowej. Isprawnik otrzymuje 25 rb. za pozwolenie na bal. Gdy pyta Marynie, na jaki cel pójdą pieniądze, odpowiada: „Na moje kształcenie”.

„Niebłagonadziożna”

Marynia Szostakówna jest już notowana w kręgach policji jako „niebłagonadziożna”. Sama nie może nauczać, werbuje nauczycielki, tylko potajemnie inspekuje. Nie może narażać koleżanek, osiada w Wilnie. Prowadzi ochronkę założoną przez ks. Kretowicza. Pieniądzy na ochronkę brakuje. Ona sama i panie z komitetu kwestują. Co uzbiera, tym karmi dzieci.

W styczniu 1910 roku przyjechał do ochronki Józef Montwiłł, wybitny działacz Wilna, finansista, społecznik, ugodowiec, realista i organicznik. Był prezesem banku, członkiem Dumy, prezesem Koła Poselskiego Litwy i Białej Rusi. Ten to pan przybył do ochronki, zobaczył na stołach miseczki z dymiącą zupą i zapytał: „A kto gotuje zupę?”.

„Ja” — odpowiedziała Marynia.

— A jaki budżet miesięczny?

— 60 rubli.

Obiecał co miesiąc przekazywać

pieniądzę z banku.

Zastał pewnego razu Marynie we łzach. Zapytał, o co chodzi. Odpowiedziała, że panie z Komitetu Dobroczynnego sprzeciwiają się, aby dzieci z ochronki chodziły do łaźni, że to niemoralne. Obiecał wybudować ochronkę z własną łaźnią. Zmarł w 1911 roku. Rodzina uszanowała wolę zmarłego. Kamień węgielny położyła Maria Szostakówna. Ochronkę wybudowano w rekordowym tempie, na 200 dzieci. Sprawa finansowa też była uregulowana.

Szalona panna brudziła nogi

Szostakówna przekazała ochronkę następczyni. Sama znowu zaczęła jeździć po terenie, wizytować szkoły. Dużą pomoc nieoficjalnym szkołom polskim okazał Wawrzyniec Puttkamer, dziedzic na Bolcienikach, Karol Wagner z Solecznika Wielkich, hrabia Wąsowski — prezes Polskiej Macierzy Szkolnej. Otaczali oni opieką poczynania szalonej panny.

W mołodczeńskim powiecie w Wielkim Siole zachorowała nauczycielka. Marynia miała ją zastąpić. Czasy były ciężkie, prześladowano nauczających. Nauczycielka ubierała się po chłopsku, brudziła nogi, bo czasem isprawnik kazał zdjąć obuwie i po czystych nogach poznawał miastowe panienski. Do izby wszedł uriadnik. Marynia tymczasem usiadła do kądzieli. A gospodyni do niej: „Wot sieła, priadzie, a cialonka nie napaiła”. Odpowiedziała: „Dobra, ciotka” i wybiegła czym prędzej z domu.

Dotarła do Smorgoń, przenocowała u księdza. Na miejsce chorej posłała pannę Gutowską. Policja carska wydała nakaz o aresztowaniu Szostakówny i zesłaniu jej w dalekie gubernie. Jednak hrabina Klementyna Janowa Tyszkiewiczowa wymogła na generale gubernatorze anulowanie tego nakazu...

Pani pułkownikowa również nauczała

Przyszli Niemcy — robiła szkoły, poszli Niemcy — robiła szkoły teraz już legalnie. Minęło wiele lat. Praca Szostakówny zaowocowała. Dużo zmieniło się również w jej życiu. Wyszła za mąż za pułkownika Wolszlegera — szefa baloniarzy (spadochroniarzy). Jej mężowi podlegała broń, mundury, prowiantura. Często wyjeżdżała z mężem za granicę, reprezentując Państwo Polskie.

W koszarach wojsk balonowych (desantowych) była duża świetlica. Nad pulpitem wieczorem pochylały się nad książkami i zeszytami ostrzyżone głowy żołnierzy z zapadłych wsi kresowych. O ich naukę dbała pani pułkownikowa Maria Wolszlegerowa.

(Na podstawie wspomnień Melchiora Wańkowicza)

„KRESY-2003” sfinalizowane

Na podium — laureaci

Jak już informowaliśmy, w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Wilnie odbyły się eliminacje centralnego konkursu recytatorskiego „KRESY-2003”, poświęconego w tym roku K. I. Gałczyńskiemu. Od ponad dziesięciu lat organizatorem tej imprezy na Litwie jest Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich „Macierz Szkolna”.

Po przeprowadzeniu eliminacji szkolnych, rejonowych i m. Wilna do finału przystąpiło 47 uczestników, reprezentujących szkoły rejonów wileńskiego, solecznickiego, trockiego, święciańskiego oraz m. Wilna.

Jury tegorocznego konkursu z Białegostoku w składzie: Alicja Duc, instruktor teatralny, przewodnicząca, Małgorzata Czarnocka, instruktor teatralny oraz Agnieszka Glińska, muzyk teatralny — nie miało łatwego zadania, gdyż, jak później podano w protokole, poziom wszystkich uczestników był niezwykle wyrównany.

Największe brawa należą się uczestnikom konkursu w I kategorii wiekowej (do lat 12), którzy małymi kroczkami wstępują w cudowną krainę poezji. W tej kategorii jury przyznało:

I nagrodę — Katarzynie Bogdanowicz (Szkoła Średnia im. Sz. Konarskiego w Wilnie) oraz Krzysztofowi Szejbakowi (Szkoła Średnia im. Sz. Konarskiego w Wilnie).

II nagrodę — Tomaszowi Rudziańcowi (Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Wilnie).

III nagrodę — Ewie Szocikaite (Szkoła Średnia w Mejszagole, rej. wileński) oraz Joannie Jermak (Szkoła Średnia im. J. Śniadeckiego w Solecznikach).

Wyróżnienie przyznano Robertowi Bartoszewiczowi (Szkoła Podstawowa im. A. Wiwulskiego w Wilnie).

Prawdziwą rewelacją w tej kategorii okazał się debiut pierwszoklasisty Krzysia Szejbaka (syna znane-

Dla polonistów i instruktorów recytacji konkurs jest pracowitym okresem

go recytatora, obecnie aktora Teatru Polskiego w Wilnie Mirosława Szejbaka), zadziwiająco doskonałą interpretacją wiersza K. I. Gałczyńskiego.

W II kategorii (od lat 12 do 16) I nagrodę otrzymała Agnieszka Rawdo (Szkoła Średnia w Bujwidzach, rej. wileński).

II nagrodę przyznano Małgorzacie Kutysz (Szkoła Średnia im. J. Śniadeckiego w Solecznikach).

III nagrodę zdobyły — Agnieszka Dubicka (Szkoła Średnia im. Jana Pawła II w Wilnie) oraz Alina Gólownia (Szkoła Średnia w Niemieżu, rej. wileński).

W tej kategorii wiekowej wyróżnienia otrzymały:

Weronika Łakis (Szkoła Średnia im. J. Śniadeckiego w Solecznikach) oraz Diana Gulbicka (Szkoła Średnia w Kowalcukach, rej. wileński).

W tej kategorii szczególne brawa należą się Agnieszce Rawdo za niezwykle subtelną i jakże dojrzałą interpretację urywku z „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza.

I wreszcie kategoria III (powyżej lat 16), która tradycyjnie wzbudza wiele emocji i czasami kontrowersji nie tylko wśród jurorów, ale również wśród widzów na sali.

I nagrodę przyznano Arturowi Kieżunowi (Szkoła Średnia im. Sz. Konarskiego w Wilnie).

II nagrodę odebrała Halina Andrzejewska (Uniwersytet Pedagogiczny w Wilnie).

III nagrodę zdobyła Diana Moroz (Szkoła Średnia im. J. Śniadeckiego w Solecznikach).

W tej kategorii wiekowej wyróżnienia podzielili:

Janina Ulecka (Szkoła Średnia im. Jana Pawła II w Wilnie) i Elżbieta Wojtkiewicz (Szkoła Średnia im. Sz. Konarskiego w Wilnie).

Na finał konkursu „KRESY-2003” do Białegostoku pojadą Artur Kieżun i Halina Andrzejewska. Jako rezerwową na liście jury wpisało Dianę Moroz.

Przez sam udział w finale konkursu recytatorzy stali się jego laureatami, wręczono im dyplomy oraz liczne nagrody książkowe.

Laureaci nagród oraz wyróżnień zostali obdarowani wspaniałymi wydawnictwami encyklopedycznymi, wydawnictwami utworów literackich oraz dyplomami.

Fundatorami nagród był Podlaski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Białymstoku, Stowarzyszenie Nauczycieli „Macierz Szkolna”, Departament Mniejszości Narodowych i Wychodźstwa przy rządzie Republiki Litewskiej.

Tradycyjnie hojnym sponsorem tego konkursu był Konsulat Generalny RP w Wilnie. Konsul Generalny RP Stanisław Z. Cygnarowski ze słowami najwyższego uznania i podziękowania zwrócił się do nauczycieli instruktorów, bez których ofiarnej pracy i zaangażowania sukces młodzieży nie byłby możliwy.

Nauczycielom instruktorom laureatów tegorocznego konkursu paniom: Annie Gulbinowicz ze Szkoły Średniej im. Sz. Konarskiego w Wilnie, Bożenie Bieleninik ze Szkoły Średniej w Niemieżu (rej. wi-

leński), Lili Kutysz ze Szkoły Średniej im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach, Halinie Rawdo ze Szkoły Średniej w Bujwidzach (rej. wileński), Czesławie Osipowicz ze Szkoły Średniej im. Jana Pawła II w Wilnie, Annie Łuksza ze Szkoły Średniej im. Sz. Konarskiego w Wilnie, Irenie Szostak ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Wilnie, Annie Aleksandrowicz ze Szkoły Średniej w Mejszagole (rej. wileński) Konsul Generalny wręczył dyplomy wraz z załącznikami w postaci nagród pieniężnych.

Po raz kolejny o uczniach rejonu wileńskiego pamiętał wydział oświaty. Kierownik wydziału Jarosław Narkiewicz oraz Lilia Andruszkiewicz, st. specjalista ds. języka polskiego, uhonorowali laureatów swego rejonu dyplomami i słownikami, wyrażając nadzieję, że z kolejnym rokiem będzie ich na podium coraz więcej.

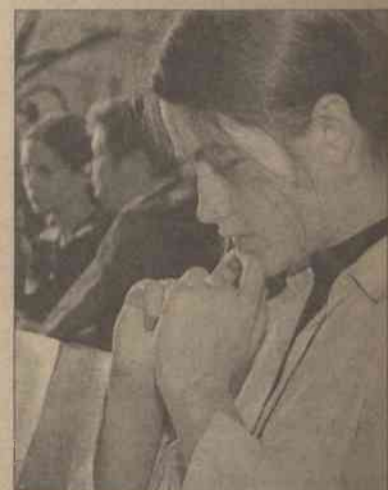
Podsumowując XII konkurs recytatorski „KRESY-2003” prezes „Macierzy Szkolnej” Józef Kwiatkowski podziękował wszystkim uczestnikom i nauczycielom za trud przygotowania i niezwykle zaangażowanie się w krzewienie słowa ojczystego. Przypomniał nazwiska Agaty Mejlute i Joanny Moro, absol-

wentek Gimnazjum im. A. Mickiewicza w Wilnie, obecnie studentek Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Warszawie, o których dobrym przygotowaniu i ogromnej wiedzy mówił również niedawno goszczący na Litwie minister kultury RP Waldemar Dąbrowski (dziewczyny pierwsze kroki stawiały właśnie na eliminacjach tego konkursu, sięgając z roku na rok coraz wyżej).

Podziękowania za trud organizacyjny w przygotowaniu finału konkursu prezes złożył na ręce dyrektora tradycyjnie otwartej i niezwykle gościnnej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Wilnie, Tadeusza Romanowskiego, wicedyrektor Krystyny Żabielowicz, ze szczególnym podziękowaniem dla nauczycieli klas początkowych oraz wszystkich uczniów tej szkoły, którzy pełnili dyżury i starali się, by ich kolegom, przeżywającym tremę konkursową, niczego nie brakło. Wyrazy uznania zostały skierowane również do ucznia Szkoły Średniej im. Jana Pawła II w Wilnie Krzysztofa Stankiewicza, który wspaniałym utworem na skrzypce wprowadził zebranych w iście poetycki nastrój.

Tegoroczne „KRESY-2003” dobiegły końca, ale święto poezji trwa nadal. W najbliższym czasie, już 17 listopada, o godz. 11.00 miłośnicy poezji zmierną się w konkursie pt. „W kręgu poetów wileńskich”, na który serdecznie zapraszamy.

Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich „Macierz Szkolna”
Fot. Marian Paluszkiwicz

Przed wyjściem na scenę trzeba się skupić

Uroczy i szczerzy uśmiech artystki był wprost rozbijający

Msza w intencji przyjaciela

15 listopada (w sobotę) o godz. 11.15
w kościele pw. Świętego Mikołaja Archaniola w Niemenczynie
będzie odprawiona Msza św. w intencji

śp. Edwarda Deca

wielkiego przyjaciela i darczyńcy Szkoły Podstawowej w Orzelówce,
na którą zapraszają kierownictwo i nauczyciele szkoły oraz
członkowie Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Polaków na Litwie

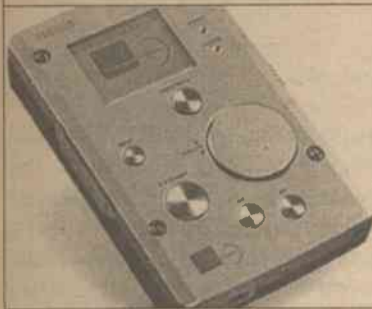
Administracja Wileńskiej Wyższej Szkoły Rolniczej informuje, że w dniu 21 listopada 2003 r. odbędą się uroczystości 50-lecia szkoły.

Absolwenci zainteresowani udziałem w imprezie proszeni są o zgłoszenie się do 20 listopada pod nr tel.: 235 22 23, 235 22 10.

Flesz

Gigabajty dla ucha

Japońska firma I-O Data jest autorem następnego „graika” z wbudowanym dyskiem twardym. Urządzenie nazwane Grandisk ma pojemność 40 GB. Wyposażono je również w gniazdo kart SecureDigital, wyświetlacz oraz akumulator wystarczający na 14 godzin pracy. Obsługuje ono formaty audio MP3, WMA oraz WAV, a dzięki portowi USB 2.0 można je również wykorzystać jako zewnętrzny dysk twardy. Gadżet mierzy 79x122x27 mm, waży 264 g i będzie dostępny pod koniec listopada 2003 roku za ok. 500 USD.

Procesor
Celeron 2,8 GHz

Korporacja Intel zaprezentowała kolejną wersję budżetowego procesora Celeron — tym razem taktowanego zegarem o częstotliwości 2,8 GHz. Procesor wyposażono w 128 KB pamięci, cache drugiego poziomu oraz obsługę 400-megahercowej magistrali Quad Pumped Bus. Wydzielający 68,4 W mocy w postaci ciepła chip współpracuje z chipsetami serii i845, i 865 oraz przeznaczonymi dla tych układów autorstwa VIA, SiS oraz ATI Technologies. Kolejna wersja Celerona, taktowana zegarem 3,06 GHz, będzie bazowała na rdzeniu Prescott-256 wykonanym w technologii 90 nanometrów.

Raport doktora

Serwis Dr Web informuje o październikowych statystykach aktywności wirusów w Sieci. Okazuje się, że filtry autorów raportu wyłapały największą liczbę kopii „szkodnika” Win32.HLLM.Gibe.2, znanego także pod nazwą Swen. Z wynikiem niemal 62% (ponad 2 600 000 sztuk) wyprzedził on niedawnego lidera Win32.HLLM.Yaha.4 (14%), „panującego” od początku tego roku. Trzeci na liście Win32.HLLM.Klez.4 wygenerował już tylko 5% zbędnego ruchu. Uwagę zwraca fakt coraz większych sukcesów autorów piszących wirusy „socjotechniczne”, udające np. poprawki do oprogramowania Microsoftu. Inną ciekawostką okazały się robaki z serii Nicky, promujące... jednego z kandydatów na burmistrza Moskwy. Łączna liczba nowych „bakcyli”, jakie w październiku dołączyli do bazy danych autorzy Dr Web, wyniosła 413.

Jagody przydadzą się nawet w kosmosie

Dieta dla mózgu

Chcesz zrobić coś dobrego dla własnego mózgu? Ćwicz i jedz jagody — uznali naukowcy podczas zjazdu Amerykańskiego Towarzystwa Neurobiologicznego w Nowym Orleanie

O tym, że odpowiednia dieta może nas uchronić przed chorobami serca czy niektórymi nowotworami, nie trzeba nikogo przekonywać. Czy jednak właściwe odżywianie może zabezpieczyć mózg przed skutkami wylewu, wzmocnić pamięć i ogólną sprawność tego organu na starość? Niektórzy naukowcy twierdzą, że tak właśnie jest. Na razie przeprowadzili badania na zwierzętach,

ale twierdzą, że i my powinniśmy zacząć karmić nasze mózgi w zdrowszy sposób.

Na szczęście nie wygląda na to, by miało to być specjalnie przykre. Właściwa dla mózgu dieta nie polega na wyrzekaniu się słodczy czy wędlin, lecz na uzupełnieniu jej... czarnymi leśnymi jagodami. Dlaczego właśnie jagody? Ponieważ są one szczególnie bogate w naturalne antyoksydanty — związki zapobiegające uszkodzeniom komórek przez tlen.

O dobroczynnym działaniu jagód na szczurze mózgi donieśli dwa lata temu naukowcy z Narodowego Autonomicznego Uniwersytetu w Meksyku i z Uniwersytetu Ho-

uston-Clear Lake. Wykazali wówczas, że karmione jagodami szczury znacznie wolniej tracą umiejętność rozpoznawania przedmiotów na starość.

Ale to nie koniec leczniczych właściwości owoców. Okazuje się, że spożywanie bogatych w antyoksydanty pokarmów może przydać się nawet w kosmosie. Otóż jednym z niebezpieczeństw związanych z ewentualnym wysłaniem ludzi na Marsa jest długotrwałe narażenie astronautów na działanie promieniowania kosmicznego. Lekarze obawiają się, że może ono dokonać szczególnych spustoszeń w delikatnej tkance nerwowej.

Badacze z University of Mary-

land postanowili sprawdzić, czy przypadkiem jedzenie owoców nie chroni mózgu ssaków przed groźnymi cząstkami z kosmosu. Jedną grupę szczurów karmiono tradycyjnie, drugiej dodawano do pożywienia dwuprocentowy ekstrakt z jagód, trzeciej wyciąg z truskawek. Następnie zwierzęta naświetlono dawką promieniowania zbliżoną do tej z kosmosu, a po pewnym czasie porównano ich osiągnięcia w testach pamięciowych. Tym razem skuteczniejsze okazały się truskawki — szczury karmione tymi owocami były równie sprawne umysłowo jak te, których nie poddano w ogóle działaniu promieniowania.

Renowacja posągów z Wyspy Wielkanocnej

„Nie będzie to łatwe przedsięwzięcie”

Słynne posągi w kształcie głów z Wyspy Wielkanocnej, niszczone wskutek działania czynników klimatycznych, wizyt turystów i efektów wcześniejszych zabiegów renowacyjnych, zostaną wkrótce poddane renowacji przez niemiecką firmę.

Decyzją UNESCO wyrzeźbione z wulkanicznej skały tufowej gigantyczne posągi w kształcie głów, zwane Moai, zostaną poddane zabiegom ochronnym przez niemiecką firmę Maar Denkmalpflege GmbH.

Jak poinformował założyciel firmy, Stefan Maar, posągi zostaną poddane konserwacji za pomocą środków chemicznych na początku 2005 roku. Koszt takich zabiegów oceniono na ok. 10 milionów euro.

Środki chemiczne mają m.in. zapobiec przedostawaniu się przez warstwę skalną wilgoci i zapobiec gwałtownemu w ostatnim czasie powiększaniu się pęknięć na po-

wierzchni posągów.

„W przypadku ponad tysiąca posągów nie będzie to łatwe przedsięwzięcie” — powiedział agencji Reutera Stefan Maar.

Posągi liczą od 400 lat do 1 tys. lat. Ważą średnio 82 tony, są wysokie na ok 4 m.

Stanowiąca obecnie część chilijskiego regionu Valparaiso wyspa, na której wzniesiono posągi, zwana inaczej — podobnie jak jej ludność i język — Rapa Nui, jest jednym z najbardziej odosobnionych miejsc na Ziemi. Od najbliższych centrów cywilizacyjnych — Tahiti i Chile — oddalona jest o ponad 2 tys. mil. Została odkryta na Wielkanoc roku 1722 przez holenderskiego żeglarza Jacoba Roggevena.

Zdaniem norweskiego badacza i podróżnika Thora Heyerdahla, który w latach 1955-56 prowadził na Rapa Nui prace archeologiczne, autorami gigantycznych posągów na tej wyspie mogli być przedstawiciele ludów z terenów dziesięzgo Peru.

Kakao deklasuje wino i herbatę

Przeciwutleniacze z kubka

Kakao, zwłaszcza gorące, zawiera większą ilość przeciwutleniaczy, niż odpowiadająca mu ilość czerwonego wina lub herbaty — donoszą amerykańscy naukowcy na stronach serwisu internetowego „Eurekalert”.

Przeciwutleniacze to związki chemiczne, które spowalniają procesy starzenia się i zapobiegają procesom nowotworowym i chorobom serca. Ostatnio badacze z Cornell University porównali zawartość przeciwutleniaczy w popularnych napojach — jak kakao, czerwone wino i herbata — zielona i czarna. Okazało się, że całkowite stężenie przeciwutleniaczy w kakao było niemal dwa razy większe niż w czerwonym winie, 2-3 razy większe niż w zielonej herbacie i 4-5 razy większe niż w herbacie czarnej. Okazuje się także, że gorące kakao uwalnia większą ilość przeciwutleniaczy niż zimne.

Różne ilości kakao dodaje się

Stężenie przeciwutleniaczy w kakao jest niemal dwa razy większe niż w czerwonym winie

Fot. archiwum

do wielu produktów — deserów, sosów, likierów i batonów. „Stając przed wyborem „pobrania” dawki przeciwutleniaczy z kubka kakao lub batonika, lepiej jest jednak wybrać napój, ze względu na mniejszą zawartość tłuszczu” — radzi kierujący badaniami prof. chemii, Chang Yong Lee. Średni baton czekoladowy (40 gram) zawiera około 8 gram tłuszczu nasyconych. Średni kubek kakao ma ich jedynie 0,3 grama - zauważa badacz.

Czego tylko ci Japończycy nie wymyślą

Porozmawiaj z ręką

Nowa technologia ma szansę zdobyć popularność w ciągu najbliższych 25 lat, a więc przed wyprodukowaniem elektronicznego zabójcy w wersji T800 fot. archiwum

W najnowszym „Terminatorze” tytułowy bohater grany przez obecnego gubernatora Kalifornii kilkakrotnie zwraca się do swoich adwersarzy wygłaszając zdanie: „Porozmawiaj z ręką!”. Rozbawieni widzowie zapewne jednak nie do końca rozumieją, o co chodzi przybyszowi z przyszłości.

Światło na tę kwestię rzuca informacja o nowej technologii opracowanej w laboratoriach japońskiej firmy NTT DoCoMo. Największy japoński operator telefonii komórkowej zaprezentował aparat Finger Whisper. Urządzenie jest montowane na nadgarstku i pełni funkcje zwykłej „komórki”.

Oprócz skali miniaturyzacji najbardziej niezwykłą cechą urządzenia jest zastosowana słuchawka. Jej funkcję pełni... palec użytkownika. Po przyłożeniu palca do ucha

użytkownik tego niezwykłego telefonu słyszy swojego rozmówcę.

Głos użytkownika jest rejestrowany przez umieszczony w pasku mikrofon. Aby odebrać rozmowę, należy dotknąć palcem wskazującym kciuka, a następnie wetknąć palec do małżowiny usznej. Aby się rozłączyć, wystarczy ponownie dotknąć palcem wskazującym kciuka. Aby nie powiększać gabarytów telefonu, nie posiada on klawiatury — numer rozmówcy jest wybierany głosowo.

Nie wiadomo, kiedy technologia doczeka się komercjalizacji i Finger Whisper trafi na rynek. Na pewno jednak nowe rozwiązanie ma szansę zdobyć popularność w ciągu najbliższych 25 lat, a więc przed wyprodukowaniem elektronicznego zabójcy w wersji T800. I wtedy hasło „Porozmawiaj z ręką” nie będzie już nikogo bawić...

Satelity pomagają w ochronie puszczy amazońskiej

Oczy z nieba

Rząd brazylijski poinformował, że obserwacja satelitarna regionu Amazonii pomogła ocalić w tym roku przed nielegalnym wyrębem i wypaleniem 7000 kilometrów kwadratowych lasów tropikalnych.

Monitoring satelitarny okazał się cennym narzędziem w wykrywaniu

wycinania drzew w chronionych rejonach puszczy amazońskiej. Jednak obrońcy środowiska naturalnego obawiają się, że w tym roku wycięte lub wypalone zostanie jeszcze więcej puszczy niż w roku ubiegłym, kiedy to przestało istnieć ponad 25 tys. kilometrów kwadratowych lasu tropikalnego.

ULEB Cup: Lietuvos Rytas – Prokom Trefl 70:67

Trudny początek, świetna końcówka

Koszykarze Prokomu Trefla Sopot przegrali w Wilnie w inauguracyjnym meczu grupy F Pucharu ULEB z wicemistrzem Litwy Lietuvos Rytas Wilno 67:70 (18:14, 23:14, 14:24, 12:18).

Pierwsze dwie kwarty należały do koszykarzy wicemistrza Polski, którzy w każdym elemencie gry byli lepsi od rywali. W drugiej części meczu sytuacja się odwróciła — Prokom grał słabiej w obronie i bez koncepcji w ataku wobec agresywniejszej obrony naszych koszykarzy. Gospodarze systematycznie odrabiali straty odnosząc zasłużone zwycięstwo. Ale po kolei.

Dominacja sopocian

Koszykarze Prokomu po rzutach Mirosława Radosevica za trzy punkty szybko objęli przewagę 6:2. Sopocianie nie oddali prowadzenie w pierwszej kwarcie ani przez moment, choć w połowie tej części meczu, po rzucie za trzy punkty Aarona Lucasa było tylko 11:10. Zespół wicemistrza Polski miał przewagę pod koszami dzięki grze Litwina Tomasa Masiulisa i Amerykanian Kebu Stewarta, a twardą obroną neutralizował kontratak rywali. Oprócz Słoweńca Gorana Jagodnika wszyscy gracze, także zmiennicy, spisywali się dobrze.

W drugiej kwarcie, po rzucie Andriusa Šležasa był remis 18:18. Rzut Dragana Markovica zza linii 6,25 m oraz punkty Andrzeja Pluty (dziewięć w tej kwarcie) spowodowały, że Prokom odzyskał prowadzenie. Po rzutach za trzy punkty Pluty i obchodzącego 32 urodziny Tomasa Pačėsas wicemistrz Polski na 1.40 min. przed

końcem drugiej kwarty prowadził 37:27.

Udany powrót Javtokasa

Trzecia część meczu rozpoczęła się od punktów Gorana Jagodnika i w 22 minucie Prokom uzyskał najwyższą w spotkaniu przewagę różnicą 16 pkt (48:32). Kilkadziesiąt sekund później sytuacja na parkiecie zaczęła się zmieniać na korzyść naszego zespołu. Agresywna obrona litewskich zawodników sprawiała coraz więcej kłopotu wicemistrzom Polski. Przez cztery minuty Prokom nie zdobył punktu. Koszykarze z Sopotu mieli też kłopoty pod bronionym koszem. Z upilnowaniem Robertasa Javtokasa (udany powrót do gry po półrocznej przerwie spowodowanej wypadkiem motocyklowym) — zdobył w tej kwarcie 10 pkt, mieli problemy gracze Prokomu Litwini Tomas Masiulis i Gintaras Einikis. Po efektywnym wsadzie amerykańskiego rozgrywanego Lietuvos Rytasa Aarona Lucasa, na 36 sekund przed końcem trzeciej kwarty, Prokom wygrywał już tylko 55:52.

Przesilenie

Pierwsze prowadzenie w meczu gospodarze uzyskali w 35 min. po czteropunktowej akcji mistrza Europy Ramūnasa Šiškauskasa (rzut za trzy punkty i wykorzystany wolny po faulu Jagodnika). Od tego momentu koszykarze Lietuvos Rytasa kontrolowali przebieg gry. Sopocianie grali bez pomysłu w ataku, a twarda obrona rywali

1. kolejki meczów grupy F

Lietuvos Rytas Wilno — Prokom Trefl Sopot 67:70, Brighton Bears — Croatia Insurance Split 86:87, Cholet Basket — Ionikos Nea Filadelfia Bank Egnatia 74:72.

		pkt	M	Z	P	kosze
1. Lietuvos Wilno	2	1	1	0		70:67
2. Cholet Basket	2	1	1	0		74:72
3. Croatia Split	2	1	1	0		87:86
4. Brighton Bears	1	1	0	1		86:87
5. Ionikos NF	1	1	0	1		72:74
6. Prokom Trefl Sopot	1	1	0	1		67:70

wymuszała niecelne rzuty z nieprzygotowanych pozycji. Ostatecznie Lietuvos Rytas wygrał 70:67.

W pierwszej fazie rozgrywek ULEB Cup zespoły w sześciu grupach rozegrają po 10 meczów. Do drugiej fazy — play off awansują po dwie najlepsze drużyny z każdej z grup i cztery z trzecich z najlepszym bilansem. Lietuvos Rytas — Aaron Lucas 18, Robertas Javtokas 15, Ramūnas Šiškauskas 13, Dickey Simpkins 12, Andrius Šležas i Simas Jasaitis po 5, Tomas Delininkaitis 2, Saulius Kuzminskas 0.

Prokom — Goran Jagodnik 15, Kebu Stewart 12, Andrzej Pluta 11, Mirosław Radosevic i Gintaras Einikis po 8, Dragan Markovic 7, Tomas Pačėsas 3, Tomas Masiulis 2, Trevis Conlan 1.

Andrzej Gołota zmierzy się z Terrence'em Lewisem

Wygrana lub emerytura

Andrzej Gołota będzie walczył w piątek (sobota rano czasu litewskiego) w kasynie Turning Stone w Veronie (stan Nowy Jork) z Amerykaninem Terrence'em „KO” Lewisem. To drugi pojedynek polskiego pięściarza od niedawnego powrotu na ring, po blisko trzyletniej przerwie.

Trzy miesiące temu 35-letni Gołota (37 zwycięstw, 4 porażki) pokonał w Dover (Delaware) przez techniczny nokaut w siódmej run-

dzie innego boksera z USA, Briana Nixa (18-11). Teraz zmierzy się w dziesięciurundowym pojedynku z pięć lat młodszym Lewisem, który ma na koncie 31 wygranych, 13 przegranych i jeden remis.

Gołota przygotowywał się do walki w Chicago pod okiem trenera Sama Colonny. Sparował m.in. z doświadczonym Vaughnem Beanem, który przegrał zaledwie trzy z 46 pojedynków, ze sławami boksu — Michaeliem Moorrem,

Evanderem Holyfieldem i Witalijem Kliczką (z dwoma ostatnimi stawką były pasy mistrza świata). Polak bardzo chwalił wymagającego sparringpartnera.

„Gołota wygra. Gdyby przegrał, to znaczyłoby, że Lewis wybił mu boks z głowy i musi przejść na bokserską emeryturę, zając się łowieniem ze mną ryb” — powiedział w jednym z ostatnich wywiadów menedżer Polaka, Ziggy Rozalski.

Tajemnica nart polskiego skoczka

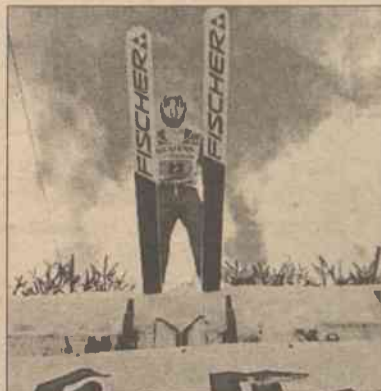
Niemcy szpiegują Małysza

Kadra polskich skoczków przebywa obecnie w szwajcarskich St. Moritz, gdzie od wtorku trenuje razem z reprezentacjami Holandii, Korei Południowej, Szwajcarii oraz z kadrą niemieckich kombinatorów.

Reprezentacja niemieckich skoczków trenowała w St. Moritz kilka dni wcześniej, a teraz zostawiła w tej miejscowości swoich „szpiegów”, którzy podglądają treningi polskiej kadry. „Nie mogę nikomu zabronić filmowania czy robienia zdjęć. Wiem doskonale, którzy to „szpiegdy”, ale przecież ich nie wygonię.

My na pewno nie wyślemy za Niemcami naszych obserwatorów” — powiedział Apoloniusz Tajner, trener kadry polskich skoczków.

Szpiegzy trenera Wolfganga Steiarta z pewnością chcą poznać tajemnicę nowych nart Adama Małysza. Firma Elan zrobiła polskiemu zawodnikowi nowe deski, w których przesunięto tak środek ciężkości, że teraz lewa narta nie powinna mu już fałować w czasie lotu. Polscy skoczkowie testują w St. Moritz także nowe kombinезony wyprodukowane ze specjalnego, nie używanego do tej pory materiału.

Szpiegzy trenera Wolfganga Steiarta z pewnością chcą poznać tajemnicę nowych nart Małysza. Fot. archiwum

Fiesta koszykarska z okazji 11 Listopada

Święto na sportowo

Z okazji Święta Niepodległości Polski w Jaszunskiej Szkole Średniej im. M. Balińskiego odbył się VI Turniej Koszykarski. Fot. autor

Już po raz kolejny w Jaszunskiej Szkole Średniej im. M. Balińskiego odbyły się zawody sportowe. Tym razem był to VI Turniej Koszykarski z okazji Dnia Niepodległości Polski.

Uczestników turnieju przywitał dyrektor szkoły pan Kazimierz Karpicz. Życzył udanych zawodów i wspaniałych wyników.

W turnieju brały udział drużyny z Solecznickiej Szkoły Średniej im. J. Śniadeckiego, Jaszunskiej Szkoły Średniej im. M. Balińskiego, Jaszunskiej Szkoły Średniej nr 1, Wileńskiej Szkoły Średniej im. Wł. Syrokomli, a także drużyny z Polski: chłopcy z Liceum im. Braci Śniadeckich i dziewczyny z Zespołu Szkół Ekonomicznych w Żninie. Koledzy z Polski gościli u nas od piątku, odwiedzili grób swego wielkiego ziomka Jana Śniadeckiego w Jaszunach, zwiedzili Starówkę Wileńską.

Zawody trwały cały dzień. Licznie zebrani kibice oklaskami wspierali własne drużyny. Sędzią głównym był pan Balkę, nauczyciel wf Szk. Śr. im. M. Balińskiego.

W zawodach udział wzięły dziewczęta z 10-12 klas. Chłopcy z 10-12 klas należeli do starszej

grupy wiekowej, z klas 8-9 natomiast — do młodszej. Zawody trwały do późnego wieczora. Zakończenie turnieju swoją obecnością uświetnili: starościna Jaszun pani Zofia Griażnowa oraz pan Jerzy Barkowski, dyrektor spółki „Olkusjana”, podstawowy sponsor turnieju. Zwycięzcom pucharu i medale wręczyła starościna Jaszun.

Wśród drużyn dziewczęcych I miejsce zajęła drużyna z Zespołu Szkół Ekonomicznych ze Żnina, II — dziewczęta ze Szk. Śr. im. M. Balińskiego z Jaszun, III miejsce dziewczyny ze Szk. Śr. im. J. Śniadeckiego z Solecznik. Wśród chłopców ze starszej grupy I miejsce zdobyła drużyna Jaszunskiego Klubu Sportowego, II — chłopcy z Liceum im. Braci Śniadeckich. Wśród młodszych chłopców I miejsce wywalczyła drużyna z Jaszunskiej Szk. Śr. nr 1, II miejsce chłopcy ze Szk. Śr. im. M. Balińskiego, III miejsce chłopcy ze Szk. Śr. im. Wł. Syrokomli z Wilna.

Dzień minął fantastycznie. W taki sposób na sportowo uczciliśmy 85. rocznicę Niepodległości Polski.

Renata Paczkowska
Uczennica kl. 12R Jaszunskiej Szkoły Średniej im. M. Balińskiego

Kasparow zremisował partię z komputerem

Arcymistrz kontra X3D Fritz

Słynny rosyjski szachista, były mistrz świata Garri Kasparow zremisował pierwszą z czterech partii z programem komputerowym nazwanym X3D Fritz. Mecz odbywa się w Nowym Jorku.

Pierwsza partia zakończyła się po 37 ruchach, po trzech godzinach i dwudziestu minutach gry. Kasparow miał założone okulary, umożliwiające oglądanie na ekranie

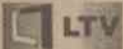
monitora trójwymiarowego obrazu.

Za zwycięstwo w całym pojedynku Kasparow otrzyma 200 tysięcy dolarów, za remis 175 tys. dol., a za porażkę 150 tys. dol.

Na przełomie stycznia i lutego Kasparow stoczył pojedynkę z komputerem Deep Junior, który zakończył remisem 3:3. W 1997 roku rosyjski arcymistrz poniósł porażkę z innym programem Deep Blue 2,5:3,5.

CZWARTEK 13. XI

6.00 Dzień dobry
8.00 Znajdź kąk
8.50 Filmy anim.
10.20 Tajemnica historii
11.10 Telegra
„Honor kraju”
12.05 Znamiona czasu
13.00 Klub sportowy
14.00 Mecz Euroligi
koszykówki
kobiet
15.30 Thriller „Świadek”
17.20 Wiadomości (ros.)
17.30 Melomania
18.00 Niech
żyje klasyka
18.30 Wiadomości
18.45 Filmy anim.
19.25 Znajdź kąk
20.25, 21.59 Loteria
„Perlas”
20.30 Panorama
21.00 Proszę o głos
22.00 Telefon
pomocy
23.30 Wiadomości
23.05 Melomania
23.30 Niech
żyje klasyka

2

15.55 Dom kultury
17.25 „Ievos pievos”
- magazyn nie
tylko dla kobiet
18.00 Wędrowki kulinarne
18.30 Poglądy Bartkusa
19.30 Wiadomości
20.00 Znamiona czasu
21.00 Dokumentalistyka
litewska
22.00 Panorama
22.30 Nowości i prognozy
naukowe
23.00 Magazyn wojskowy

6.50 Filmy anim.
7.15 S. „Wojna róż”
8.10 Wybacz
9.05 S. „Zemsta”
10.05 S. „Nowa miłość”
11.00 Telegra „Sześć zer
- milion”
12.00 Film fab. „Śmiertelna
broń”
14.05 S. „Straż miejska”
14.55 Filmy anim.
16.35 S. „Nowa miłość”
17.40 S. „Zemsta”
18.45 Wiadomości
19.10 Sąd
20.10 Show rowerowy
20.40 Niebezpieczna strefa
22.00 Wiadomości
22.35 Komedie anim.
dla dorosłych

4

6.30 Nasze zwierzęta
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55, 16.45 S. „Niebezpieczna
więź”
8.55, 17.45 S. „Włoskie
namiętności III”
10.10 Zdrowia i szczęścia
11.15 Pora zmierzchu
12.10 S. „...a trzeci żółty”
13.05 S. „Adam i Ewa”
14.00 Dramat
„Potrzebni ludzie”
16.00 Reality show „ReAktor”
19.00 Reality show „ReAktor”
19.30 S. „Dapkusowie
i Butkusowie II”
20.00 Dziś
20.20 Melodramat

„Własność kobiety”
22.20 Przekrój
22.50 S. „13 posterunek”
23.30 Reality show „ReAktor”
24.00 Dla wędkarzy
0.30 Rozrywki SMS
2.00-6.25 DW

3

6.55 „J.E.S.I.” (młodość,
energia, zdrowie)
7.20 Film anim. dla dzieci
7.45 Reality show „Pomoc TV”
8.15 Nomedra
9.15 S. „Drogi miłości”
10.10 S. „Jesteś moim losem”
11.00 Tydzień bez tabu
11.55 Film akcji
„Koniec świata”
14.15 Program
dla dzieci
15.15 „J.E.S.I.” (młodość,
energia, zdrowie)
15.40 S. „Salomea”
16.40 S. „Drogi miłości”
17.40 Nomedra
18.45 Wiadomości
19.10 Telegra
„Kto wygra milion?”
20.00 Reality show
„Pomoc TV”
20.30 S. „Gliny”
21.35 Euroliga
21.40 Mecz Euroligi. Podczas
przerwy
- Wiadomości
23.25 Euroliga
23.30 S. „Agent
bezpieczeństwa
narodowego”
0.35 Wersja
- magazyn publ.
1.10 Komedie
„Żonaty i dzieciaty”

8.00 Z Wilna
8.25 Magazyn „Budownictwo”
8.45 Lekarz domowy
9.15 S. „Syrenka”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 Krótkie historie
11.00 S. „Linie losu”
11.45 Wiadomości
11.55 „Czego chce
kobieta?” - magazyn
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.25 S. „Mamuka”
14.15 Krótkie splecie
15.00 Film dok.
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.10 Film fab. „Przebaczenie”
17.40 S. „FM i młodzi ludzie”
18.10 Ciepły dom
18.30 Z Wilna
19.00 Wiadomości
19.30 Temat:
ekologia Wilna
20.30 S. „Syrenka”
21.10 S. „Linie losu”
22.00 Z Wilna
22.20 Film fab. „Morderstwo
w Żdanowskoje”
23.30 Kronika XX w.
23.50 Kto tam?

8.30 W świecie książek
9.30 Ziemia szyrwincka
10.00-14.00 Transmisja
z Sejmu
17.05 Film fab.
„O Robercie”
18.55 Proponujemy!
19.00 Poglądy

19.30 Świat kobiety
20.00 Proponujemy!
20.05 Film fab.
„Żółta
fontanna”
21.45 Poglądy
22.15 Chodź - zobacz

9.25 S. „Garfield i przyjaciele”
9.50 S. „Melrose Place”
11.20 Tangorama
12.40 Humor ekstremalny
12.55 Humor
13.50 S. „Drużyna A”
14.35 Sport ekstremalny
15.00 Gra „Hazard SMS”
17.00 S. „Garfield
i przyjaciele”
17.30 S. „Melrose Place”
19.00 Komputerowe cuda
19.30 Tangorama
20.55 S. „Arti-Szok”
21.10 S. „I znów razem”
22.00 Dramat „Kopnięcie”
23.40 Znajomość SMS

7.15 Kawa czy herbata,
w tym Wiadomości:
7.30, 8.00, 8.30

9.00 Wiadomości
9.12 Pogoda
9.15 Wroniczka 17
9.25 „Złotopolscy”
- telenowela

9.50 Eurotel - magazyn

10.00 S. „Kolorowy
świat Pacyka”

10.05 Bajeczki Jedyneczki
10.15 Kuchnia wróżki
10.30 S. „Niebezpieczna
Zatoka”

11.00 Panorama
11.05 360 stopni
dookoła ciała

11.25 Pani Jola zmienia
swoje życie

12.00 Panorama
12.05 Linia specjalna
- program publ.

12.30 Suplement
13.00 Wiadomości
13.10 Polska karta
13.40 Gościniec

14.10 Złota Setka Teatru TV
15.25 „Zrabowana
młodość” - film dok.

16.00 Wiadomości
16.10 Ostoja
16.35 Podróże kulinarne

17.00 „Złotopolscy”
- telenowela
17.20 Raj - magazyn
katolicki

18.00 Teleexpress
18.15 Sportowy Express
18.20 Gość Jedynki

18.35 Bajeczki Jedyneczki
18.45 Kuchnia wróżki
19.00 S. „Niebezpieczna
Zatoka”

19.25 Ostoja
19.45 Gościniec
20.15 Dobranocka
20.30 Wiadomości
20.59 Sport

21.06 Pogoda
21.09 Pogoda dla kierowców
21.10 „Złotopolscy”
- telenowela

21.35 „Antkowiak”
- film dok.
22.20 Złota Setka Teatru TV
23.30 „Zrabowana młodość”
- film dok.

24.00 Panorama
0.20 Sport-telegram
0.23 Prognoza pogody
0.30 Tygodnik polityczny
Jedynki - program publ.

W przyszłym roku na Litwie odbędzie się I Międzynarodowy Festiwal Kultury Polskiej. Będzie to kilkudniowe święto z udziałem zespołów polskich z Litwy oraz zespołów polonijnych z krajów europejskich. W dn. 29 kwietnia-2 maja 2004 r. pieśń polska będzie rozbrzmiewać na Wileńszczyźnie. Festiwal zbiegnie się z uroczystościami 15-lecia Związku Polaków na Litwie. Koncert galowy odbędzie się w sali Pałacu Widowisk i Sportu.

Z racji powyższego organizatorzy Festiwalu zapraszają kierowników zespołów polskich działających na Litwie na spotkanie w celu omówienia przebiegu święta. Spotkanie odbędzie się 19 listopada br. o godz. 16.00 w Domu Kultury Polskiej w Wilnie, pokój 005.

ul. Pylimo 17

Repertuar
na 13 listopada

WIELKA SALA

„Matrica: rewolucje” -
godz. 11.00, 13.30, 16.00, 18.30,
21.00; USA, film o efektach spe-
cjalnych.

SALA 88

„Atlantyda - utracone
imperium” - godz. 12.00.
„Maria Callas” - godz.
16.30, 21.15, Francja, Rumunia,
W. Brytania, dramat.
„Pianista” - godz. 13.45,
18.30, W. Brytania, Francja,
Niemcy, Polska, dramat.

Poszukujemy do publikacji
wszelkich materiałów o przed-
wojennych hotelach, restau-
racjach i kawiarniach, które
znajdowały się na terenie Wilna
i w których odbywały się pro-
gramy rozrywkowe z udziałem
zespołów muzycznych, piosen-
karzy, aktorów i zespołów jaz-
zowych. Zainteresowania nasze
sięgają od 1918 do 1945 roku.

Zainteresowani jesteście
wszelkimi dokumentami,
zdjęciami, folderami, plakata-
mi, recenzjami itd., itp.

Wiesław Żurowski
87-100 Toruń
ul. Elbląska 3, tel. / faks;
(0-04856) 6483657.

Telefon kontaktowy w
Wilnie: 238 25 14, Jadwiga
(Zam. 383)

Uprzejmie
zapraszamy na
spektakl

Lucyny Legut

„Nie trzeba krzykiem
zagłuszać ciszy nocy”
w wykonaniu Teatru
Bieliańskiego Ośrodka Kultury w
Warszawie, w reżyserii Gerarda
Połozńskiego

oraz przedstawienie
„Na wileńskiej ulicy...”
wg I. K. Gałczyńskiego
w wykonaniu Polskiego Stu-
dia Teatralnego, w reżyserii Lili
Kiejzik.

Przedstawienie było prezen-
towane na trzech festiwalach,
jak również w Warszawie na
Kresach 2003.

14 listopada, w piątek, o
godz. 18.00 w Domu Kultury
Polskiej

Bilety w cenie 4 Lt do
nabycia przed spektaklem

Gwiazdy mówią, że dziś...

BARAN. Dzisiaj należy się liczyć z kłopotami natury psychicznej. Uważaj na każde słowo i gest. Ty sam, jak i osoby z Twojego otoczenia możecie wykazywać skłonność do kłótni. Często nawet do agresywnych zachowań.

BYK. Od rana Twoją uwagę zaprzętać będą problemy osobiste i zawodowe. Nieoczekiwane kłopoty skomplikują plany na dziś. Wydaje się jednak, że jakoś sobie ze wszystkim poradzisz. Jeśli oczywiście zastosujesz dobrze przemyślaną strategię działania.

BLIŹNIĘTA. W wielu codziennych obowiązkach przeszkadzać Ci będą niepokój i zdenerwowanie. Należy uważać na każde wypowiedziane słowo. Nie lekceważ też cudzych opinii. Słuchaj dobrych rad i wyciągaj z nich odpowiednie wnioski.

RAK. Dzisiaj Twoje zachowanie może drażnić wiele osób. Aby nikomu się nie narazić, należy bardziej panować nad emocjami. W pracy nie rozpraszaj uwagi na zbyt wiele spraw. Skup się na tych, które gwarantują awans lub gratyfikację finansową.

LEW. Ważne dziś będzie, abyś nie ulegał nadmiernym emocjom. Wszelkie nieporozumienia i konflikty staraj się gasić w zarodku. Nie forsuj żadnych spraw na siłę nawet, jeśli jesteś pewny swoich racji.

PANNA. Pierwsza część dnia zapowiada się jeszcze niespokojnie. W tym czasie ogranicz swoje obowiązki tylko do niezbędnych. Nie poddawaj się też złym nastrojom. Bez nerwów podchodź do wszelkich problemów.

WAGA. Godziny popołudniowe upłyną jeszcze pod wpływem wczorajszej aury. Nadal więc będziesz aktywna i pewnie jeszcze bardziej gadatliwa. Radzę jednak kontrolować swoje wypowiedzi. Zwłaszcza odnoszące się do bliskiej osoby.

SKORPION. Pierwsza część dnia będzie jeszcze niepokojna. Nadmiar spraw i obowiązków może stać się przyczyną konfliktów z otoczeniem. Nie bierz ich wszystkich na siebie, ale rozłóż sprawiedliwie na wszystkich. Wyniki Twoich działań będą pozytywne.

STRZELEC. W godzinach rannych pozostaniesz jeszcze pod wpływem wczorajszych aspektów. W tym czasie lepiej zrezygnować ze współpracy z innymi. Także z dyskusji na tematy mogące was poróżnić. Staraj się nie narzucać nikomu swojej woli ani poglądów.

KOZIOROŻEC. Możesz dziś być wyjątkowo rozdrażniony i skłonny do kłótni. Aby więc uniknąć kłopotów, lepiej omijaj tych, którzy są w podobnym nastroju. Jednak w sytuacji podbramkowej nie bój się wyrażać swoich poglądów.

WODNIK. Złe samopoczucie na pewno niekorzystnie odbije się na Twojej pracy. Należy przede wszystkim ograniczyć zajęcia wymagające wysiłku fizycznego. Unikaj także nieprzemyślanych decyzji i impulsywnego działania.

RYBY. Dzisiejsze konflikty z otoczeniem spowodowane będą Twoją huśtawką nastrojów. Rozmowy z szefem nie przyniosą spodziewanych efektów. W domu na pozór drobne nieporozumienia staną się przyczyną poważnych kłótni.

OGŁOSZENIA

PRACA

Firma „Termoliuksas” zatrudni inżyniera-elektronika do pracy z automatyką bram.
Tel. (8-5) 240 43 51

Nauczycielka klas początkowych poszukuje pracy (wykształcenie wyższe).
Tel. 262 36 61

Szukam pracy sprzątaczką.
Vilnius, tel. 8 672 04788

SPRZEDAŻ/KUPNO

Sprzedam używany komplet sypialny.
Tel. 267 56 57, 8 613 03533

Skupujemy warzywa.
Vilnius, tel. 8 613 71042

Sprzedajemy brykiety trocinowe — 280 Lt za tonę.
W granicach Wilna dostarczamy bezpłatnie.
Tel. 213 63 08, 215 20 90

Kupię 2-pokojowe mieszkanie w Rudominie lub w Wilnie.
Tel. 215 05 80, 8 686 47144

Sprzedam 9a ziemi w pięknym miejscu blisko rzeki, 4 km od Grzegorzewa, rej. trocki.
Vilnius, tel. 8 651 26257

Kupię stary drewniany stół (do 50 Lt), drewniane krzesła (do 20 Lt). Vilnius, tel. 8 673 38624

USŁUGI

Wesela, imprezy okolicznościowe. Pomysłowe i oryginalne

zdjęcia. Komputerowe opracowanie. Tel. 8 682 40895, 8 687 78388

Korepetycje z jęz. litewskiego, fachowo i niedrogo.
Vilnius, tel. 8 618 24741

Pomagamy w załatwianiu wiz do Rosji, na Białoruś i Ukrainę. Bardzo niskie ceny.
Tel. 275 38 59

Nauka gry na gitarze klasycznej. Vilnius, tel. 262 46 35, 8 610 32468

RÓŻNE

Pielgrzymkowe biuro „Juvetura” zaprasza:
29 listopada-1 grudnia do Częstochowy (cena 90 Lt);
14 listopada do Keturauje-
nai (cena 30 Lt).
Vilnius, Bazilijonų 3, tel. 231 40 06 (w godz. 10-15), 264 57 36 (wieczorem), 8 673 38624

Wielokrotne i jednorazowe wizy do Rosji, na Białoruś, Ukrainę, do Kazachstanu, Uzbekistanu, Mołdowy. Załatwianie dokumentów na wyjazd do obwodu kaliningradzkiego.

Ubezpieczenie zdrowia, ubezpieczenie kierowców, udających się do Europy, Łotwy.
Vilnius, tel. 233 34 37, 8 699 21975. (Zam. 376)

(Zam. 028)

LISENAS PRODUKCIJA
CUKIERKŲ
Uzdaroji akcinė bendrovė
Vilnius, tel. 265 32 61

ŚWIEŻY SOK Z KIEŁKÓW PSZENICY ORAZ KONCENTROWANY SOK Z KIEŁKÓW JEĆMIENIA „GREEN MAGMA”
Usuwa zmęczenie, napięcie, zwiększa zdolność do pracy, dodaje energii, wzmacnia krew i system odpornościowy, toteż warto stosować:
podczas rekonwalescencji;
przy niedokrwistości;
przy kamicy nerek;
przy zakłóceniach potencji;
przy pracy z komputerem;
przy wyczerpaniu fizycznym i umysłowym;
przy intensywnym uprawianiu sportu;
w przypadku ciąży i karmienia.
Przedsiębiorstwo ind. J. Davidonienė „ENZIMAS”, Vilnius, ul. Anikštoji 8-16, tel. 249 62 95; 258 62 41 (d.); kom. (8-686) 67361 Pracujemy I-IV w godz. 10-18, V – w godz. 10-17. (Zam. 488)

Uwaga! Uwaga!

Kubuś Puchatek wrócił z wakacji i zaprasza przyjaciół do Studium Kubusia Puchatka.

Uroczyste otwarcie Studium odbędzie się 15 listopada o godzinie 11.00 w auli Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II.

Organizatorzy

Wileńska Szkoła Średnia im. J. I. Kraszewskiego

serdecznie zaprasza

na otwarcie wystawy
wg projektu „Dom”,

które odbędzie się w piątek, 14 listopada 2003 r., o godz. 14.00 w Domu Kultury Polskiej w Wilnie.
(wstęp wolny)

wystawa będzie czynna do 28.11.2003

oraz na koncert jubileuszowy
z okazji 25-lecia

Polskiego Dziecięcego Zespołu Pieśni i Tańca „Pierwioski”, który odbędzie się 15 listopada 2003 r. o godz. 14.00 w Domu Kultury Polskiej w Wilnie.
(z zaproszeniami)

Wynajem autokarów

SOFINA

Usługi transportowe, turystyczne

Vilnius, tel. 242 64 40 (Zam. 030)

 Litewskie Radio

zaprasza codziennie
o godz. 17 min. 30
do słuchania na falach

FM-105,1 Mhz

audycji w języku polskim

Życzymy dobrego odbioru!

Dziennik **KURIER**
WILEŃSKI

zatrudni PRACOWNIKA
W DZIALE REKLAMY

Wymagania:

- * komunikatywność i osobista inicjatywa,
- * podstawy pracy z komputerem,
- * znajomość języka polskiego i litewskiego,
- * prawo jazdy.

CV prosimy przysłać pod nr faksu 260 84 44 lub pocztą el. reklama@kurierwilenski.lt

 SPINTU
PASAULIS

- Szafy z przesuwanymi drzwiami
- przepierzenia
- Meble niestandardowe

produkcja • projektowanie • dostawa

Vytauto g. 8/7, tel. 260 82 52;

Žirmūnų g. 27, tel. 276 09 71;

„Statybų alėja”, Ukmergės g. 250;

„Pasidaryk pats”, Viršuliškių g. 42, tel. 242 42 43;

„Skraja”, Naugarduko g. 55a, tel. 233 32 90.

Nie zwlekaj, zamów taniej i świętuj weselę!

Centrum lecznicze „Santaura”

Doktorzy nauk medycznych: urolog, proktolog, dermatowenerolog, ginekolog

Wszelkimi, anonimowo, dokładnie badają, skutecznie leczą: impotencję, zapalenie gruczołu krokowego, wszystkie schorzenia urologiczne, odbytu, ginekologiczne, skórne, płciowe. Zapalenia dróg moczowych, jajników, macicy, stawów, oczu, wydzieliny, świerzb, poronienia, bezpłodność, hemoroidy.

Badania: echoskopia, kolposkopia, rektoskopia, onkocytologia, chlamidie, ureaplazmy i in.

Vilnius, Rygos g. 3, tel. /faks: (8-5) 270 54 57, http://santaura.netfirms.com (Zam. 297)

OGŁOSZENIA DO „KURIERA WILEŃSKIEGO” - TELEFONICZNIE !

OGŁOSZENIA DROBNE

DO „KURIERA WILEŃSKIEGO”
PRZYJMUJEMY TEŻ TELEFONICZNIE
PRZEZ CAŁĄ DOBĘ !

Swoje uwagi prosimy zgłaszać pod nieodpłatnym nr telefonu: 8-800 22900 (w języku litewskim).

Usługę oferuje:

UAB „Dešimt balų”,

Demokratų 53, Kaunas, tel. 8-37 36 11 87

Jedynie trzeba zatelefonować pod nr telefonu

8 900 40017 5 Lt

Cena za 1 minutę

Po odezwaniu się sekretarki automatycznej nastąpi sygnał, po którym prosimy podać swoje imię, nazwisko i numer telefonu z kodem miasta. Po usłyszeniu drugiego sygnału - od którego następuje odliczanie czasu w cenie 5,00 Lt za 1 minutę - trzeba podać treść ogłoszenia i dzień jego ukazania się. Następnie prosimy odłożyć słuchawkę.

KUPON

BEZPŁATNEGO OGŁOSZENIA

Osobiste ogłoszenia (do 10 słów)
wydrukujemy nieodpłatnie
(oprócz pozdrowień i kondolencji)

Wypełniony kupon prosimy przelać
na adres redakcji

z dopiskiem „Dział reklamy”:
Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius

Tekst ogłoszenia _____

telefon, (kod miasta) _____

KURIER WILEŃSKI Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius

KURIER WILEŃSKI Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius

KURIER WILEŃSKI

13-14 listopada
od 10:00 do 13:00
Wywiady,
ciekawostki,
konkursy,
atrakcyjne nagrody

 ZNAD WILII
103.8 FM

Tradycyjny konkurs polskiego dziennika

„Dziewczyna Kuriera” — już po raz dziewiąty

Jak zwykle 6 stycznia zostanie wybrana ta naj-, naj-, naj-, która potrafi pokonać konkurencję, tremę, która podbije serca surowych jurorów i zgarnie wszystkie laury. Nic prostszego! Już teraz dziewczyny – nasze Czytelniczki w wieku 16-25 lat – mogą nadsyłać swoje zdjęcia na adres redakcji („Kurier Wileński” („Dziewczyna Kuriera”), Birbynią 4a, Vilnius). Można też dostarczyć je do rąk własnych kierownika działu promocji Zbigniewa Markowicza (tel. 260 84 44). Jeśli kandydatka uważa, że nie ma odpowiedniego zdjęcia, fotoreporter redakcyjny Marian Paluszkiwicz (tel. 260 84 47) sfotografuje ją bezpłatnie. Oprócz zdjęcia należy przysłać dokładnie wypełnio-

ny kupon, zamieszczony poniżej. Termin przyjmowania zgłoszeń upływa 15 listopada 2003 roku.

Wszystkie otrzymane zdjęcia redakcja umieści na łamach gazety.

Atrakcyjne nagrody czekają też na finalistki. Tradycyjnie będzie ich trzynaście – stawiamy na szczególnie diabelski tuzin! Wytypowane zostaną Dziewczyny: „Kuriera”, dwie wice (nagrody główne), Czytelniczków, Publiczności, Elegancji, Foto, Telewizji, Talentu. Wyłosuje się też nagrody specjalne.

Piękne święto wyborów najpiękniejszej Polki Wileńszczyzny odbędzie się w dniu Trzech Króli – 6 stycznia 2004 roku. O godzinie i miejscu imprezy poinformujemy na naszych łamach. Redakcja

Konkurs „Dziewczyna Kuriera 2003”

Prosimy o wypełnienie kuponu i dołączenie do zdjęcia

Imię.....
Nazwisko.....
Dzień, miesiąc, rok urodzenia.....
Adres.....
Telefon.....
O sobie.....

Przez lata więziła nagiego męża w łazience

Za często brał prysznic

Turecka prasa podała, że policja uwolniła nagiego mężczyznę, więzionego od trzech lat we własnej łazience przez 35-letnią żonę, matkę dwójki dzieci, która uznała małżonka za „psychicznie nieźrównoważonego”.

41-letni Orhan Babutcu został znaleziony w stanie szoku w domowej łazience. Mężczyzna siedział na kafelkowej podłodze. Obok niego leżała miska z jedzeniem.

Według dziennika „Hurriyet” kobieta uznała swojego męża za

„nieźrównoważonego”, dlatego że „brał trzy prysznice dziennie”. Oświadczyła także, że zamierza wystąpić o rozwód. Więziony przez trzy lata bogaty przemysłowiec oświadczył zaś gazecie „Milliyet”, że „żona chciała go wpędzić w chorobę, ponieważ liczyła na to, że po jego śmierci odziedziczy fortunę.”

Mężczyzna stwierdził także, że podczas jego przymusowej izolacji małżonka „prowadziła hulawcze życie zadając się z przygodnymi mężczyznami.” (onet.pl)

Pisarze na wodach Odry i Reny

„Literacka podróż”

Pisarze i poeci z Polski, Niemiec oraz Holandii popłyną statkiem na wiosnę przyszłego roku w pierwszą „literacką podróż” po Odrze i Renie.

Towarzyszyli będą im tłumacze, pracownicy instytucji kultury oraz dziennikarze — poinformowała rzeczniczka Fundacji Kultury w Nadrenii Północnej-Westfalii, Christiane Guenther. „Liczymy na udział ok. 80 osób, w tym 30 pisarzy z trzech krajów” — powiedziała Guenther.

Statek wyruszy 12 maja z Wrocławia, przez Frankfurt nad Odrą do Szczecina. Drugi etap rozpocznie się na początku czerwca w Rolandseck pod Bonn. Uczestnicy rejsu popłyną Renem aż do Holandii.

Guenther zastrzegła, że lista twórców nie została jeszcze ustalona. „Chcielibyśmy, aby byli to ludzie związani z terenami nadgranicznymi. Szukamy zarówno pisarzy o ugruntowanej sławie, jak i debiutantów” — wyjaśniła.

(PAP)

Uśmiechnij się

Na cmentarzu Rossa w Wilnie przy grobie Matki i Serca Marszałka J. Piłsudskiego często można spotkać sympatycznego starszego pana, który dorabia sobie do emerytury, proponując turystom z Polski książki o Wilnie. Ostatnio udało się nam podслуchać taką oto rozmowę między starszkiem a turystami z Polski:

- Czy znał pan Józefa Piłsudskiego? — pytają turyści.
- Tak, tak, znałem — po chwili namyślu dumnie odpowiada starszkiem.
- A czy rozmawiał pan z nim?
- Jak ja mogłem z nim rozmawiać, kiedy on ze mną nie rozmawiał?! — szczerze się wzburzył starszy pan.

W.D.

Sabina Mokrzecka. Jestem uczennicą 12 klasy Mejszagolskiej Szkoły Średniej. Interesuję się malarstwem, poezją oraz muzyką. Uwielbiam podróżować, poznawać nowych ludzi. Gram na skrzypcach Fot. Zbigniew Markowicz

Odjechała czerwoną Alfą Romeo

Wybrano Miss Polski 2003

18-letnia Kaja Kruszyńska została we Wrocławiu Miss Polski 2003. Zwycięzczyni wyborów najpiękniejszej Polki jest blondynką i mieszka we Fromborku. Nowokreowana miss ma 174 cm wzrostu, jej wymiary to 85-62-91.

Miss Polski odjechała z wrocławskiego Teatru Polskiego czerwoną Alfą Romeo. Tytuł I wicemiss zdobyła 20-letnia Beata Szozda z Książa Wielkopolskiego. Kolejnymi wicemiss zostały: szczecinianka Aleksandra Lipowska i mieszkanka Zielonej Góry Klaudia Źródłowska.

W trakcie koncertu finałowego

wybrano także Miss Polski Nastolatki, którą została Gabriela Kubick z Chrzanowa. Najpiękniejsza nastolatka ma 17 lat i 172 cm wzrostu.

Najpierw wszystkie uczestniczki finału zaprezentowały się jurorom i publiczności w strojach kąpielowych, po czym ogłoszono listę 15 pań, które zakwalifikowały się do dalszej części wyborów.

Następnie dziewczyny wystąpiły w strojach koktajlowych, wtedy do akcji przystąpili telewidzowie, którzy głosując SMS-ami wybrali szóstkę dziewcząt. Uczestniczki ścisłego finału przebrały się po raz kolejny, prezentując suknie balowe. (PAP)

"Gwałcił" prawo do prywatności

Kamera w bankowej toalecie

Szwajcarski sąd podał, że pracownik regionalnego banku w Lucernie, w centrum kraju, został wyrzucony z pracy, kiedy wyszło na jaw, że zainstalował kamerę w damskiej toalecie.

Kamera została jednak odkryta

zanim pracownik zdążył ją uruchomić. Bank złożył skargę na swojego pracownika, zarzucając mu „gwałcenie prawa do prywatności za pomocą kamery”, oświadczył rzecznik sądu Simon Kopp.

(onet.pl)

Opr. W. D.

LUBLIN 3
NOWE MIKROAUTOBUSY
JUŻ OD 39122 Lt (z PVM)

Generalny przedstawiciel na Litwie UAB „KLION”
(Zan. 333) Vilnius, Birbynių 4 A, tel./fax 5 261 83 85

Pogoda

W nocy — mróz

W nocy się ochłodzi, miejscami wystąpi szron. Dziś bez większych opadów, mgła, miejscami śnieg z deszczem, szron. Temperatura w dzień od — 2 do +3 stopni.

Jutro przeważnie bez opadów. Temperatura w nocy od +2 do — 3 stopni, w dzień 2-7 stopni ciepła.

Kalendarium

* Czwartek (13. XI) jest 317 dniem 2003 roku.

Do końca roku pozostało 48 dni.

* Znak Zodiaku — Skorpion.
* Imieniny: Mikołaja, Stanisława.

* Wschód Słońca — 7.44, zachód — 16.21.

Długość dnia 8 godz. 37 min.

* Księżyc. Pełnia — od 9 listopada.

Kurs walut

Bank Litewski

Oficjalny kurs
na 13 listopada 2003 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn.walut.

UE euro	3,4528
Dolar USD	3,0094
Dolar australijski	2,1497
1000 rubli białoruskich	1,4056
Dolar kanadyjski	2,2914
Frank szwajcarski	2,1953
Korona czeska	0,1080
Korona duńska	0,4644
Korona estońska	0,2207
Funt brytyjski	5,0171
100 forintów węgierskich	1,3417
Juanie chińskie	0,3635
Łat łotewski	5,3946
Korona norweska	0,4202
Złoty polski	0,7573
Rubel rosyjski	0,1009
Korona szwedzka	0,3841
1 mln lir tureckich	2,0327
Griwna ukraińska	0,5640
Korona słowacka	0,0838

Stowarzyszenie Polaków Kiejdan Oddział ZPL „Lauda”

serdecznie zaprasza
Rodaków

na uroczysty Koncert

„Kotwicy”
z okazji Święta
Niepodległości Polski,

który odbędzie się
w dniu 16 listopada 2003 roku
o godz. 14.00

w Kiejdańskim Centrum
Wielokulturowym
Senoji rinkla 12
(Synagoga)